

ÅRSRAPPORT 2021

Laveste antall organdonasjoner i Norge på ti år

I 2021 ble det gjennomført 95 organdonasjoner fra avdød giver ved norske sykehus. Dette er det laveste tallet på ti år. Det viser tall fra Oslo universitetssykehus.

Et helsevesen under press

Vi ser trolig nå en effekt av et helsevesen som har vært under press i to år med pandemi. Tallene viser at færre potensielle donorer er meldt inn fra donorsykehusene. Dette kan tyde på at bevisstheten om organdonasjon har gått noe ned på intensivavdelingene, samtidig som covid-behandling og -beredskap har tatt opp mye kapasitet og ressurser ved sykehusene.

Fortsatt høy nei-andel

Det var også en relativt høy andel som sa nei til organdonasjon på sykehuset, 30 prosent. Dette er både tilfeller der den avdøde selv var i mot organdonasjon, eller der de nærmeste pårørende ikke ønsket donasjon. De siste to årene har avslagsprosenten vært for høy. Det har vært et stort korona-fokus i redaksjonene, og helsejournalistikken spesielt. Det har gått utover temaer som organdonasjon. Vi vet at historiene i media om mennesker som er blitt berørt av donasjon og transplantasjon er svært viktig for folks bevissthet og positive innstilling.

Informasjonsaktiviteten preget av smittevernstiltak

I Stiftelsen Organdonasjon har vi vært opptatt av å følge de til enhver tids gjeldende anbefalinger hva gjelder tiltak for å begrense pandemien. Dette har blant annet ført til at vi heller ikke i 2021 kunne gjennomføre faste aktiviteter som stands i både Donasjonsuka og på Valentinsdagen. Likevel har vi opplevd stort engasjement hos frivillige som har vært kreative og synliggjort temaet på andre måter. Materiellet vi utviklet ivaretok smittevernet, og bruk av digitale kanaler har vært viktigere enn noen gang.

Innføring av cDCD gir håp til flere

I september ble det besluttet i Beslutningsforum for nye metoder at metoden cDCD (donasjon etter varig hjerte og åndedrettstans) skal innføres som et tillegg til DBD (donasjon etter hjernedød). DBD vil fortsatt være den primære metoden for organdonasjon i Norge, men antallet som dør på den måten at DBD blir mulig, er nedadgående. Ved å også innføre muligheten for organdonasjon etter cDCD, vil man kunne både imøtekomme denne nedgangen og i tillegg øke tilgangen på organer ytterligere. Fagmiljøet antyder en potensiell økning på 10–20 prosent etter innføringen av cDCD, noe som igjen betyr mange flere liv reddet.

Samtalen som redder liv

Norstat gjennomførte i november 2021 en representativ opinionsundersøkelse som viste at 79 prosent av respondentene var positive til organdonasjon. Samtidig har 28 prosent av disse ikke formidlet sitt positive standpunkt til noen. Selv om målet er å få alle de positive til å dele sitt standpunkt, er dette et lavere tall enn ved tidligere undersøkelser. I flere år har samtalen og begrepet «Si det for å bli det» stått sterkt i vår kommunikasjon, og det kan sees ut som om dette nå gir resultater.

Hege Lundin Kuhle
daglig leder

Stiftelsens formål og organisasjon

Vi jobber for å informere befolkningen om organdonasjon. Vårt formål er å få befolkningen til å si ja til organdonasjon, og dele dette standpunktet med sine nærmeste. Vi er også pådrivere overfor helsevesen og myndigheter for å sikre at nødvendige ressurser stilles til disposisjon for å redde liv.

Vår visjon er at «Alle som trenger det skal få et organ».

Stiftelsen Organdonasjon ble opprettet 6. mars 1997. Bak stiftelsen står følgende pasientorganisasjoner:

- Landsforeningen for hjerte- og lungesyke Transplantert (LHL Transplantert)
- Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte (LNT)
- Foreningen for hjertesyke barn (FFHB)
- Norsk forening for cystisk fibrose (NFCF)
- Voksne med medfødt hjertefeil (VMH)

Vårt oppdrag

Vårt oppdrag er å bidra til å øke tilgangen på organer for transplantasjon. Vårt hovedområde er informasjonstiltak rettet mot allmennheten. Dette gjør vi gjennom:

- Opinionsarbeid
- Undervisning og frivillighet
- Samarbeid

Opinionsarbeid: Informasjonskampanjer, pressearbeid og informasjonskontoret.

Undervisning og frivillighet: Frivillige undervisningskonsulenter, frivillige som bidrar til kampanjer og på arrangementer.

Samarbeid: Prosjekter som gir temaet synlighet i andre kanaler via samarbeid, f.eks. bedriftssamarbeid, idrettsarrangementer, helsesamarbeid og andre aktiviteter. I all aktivitet står «samtalet» sentralt, det å få befolkningen til å dele sitt standpunkt.

Styret

Stiftelsen ledes av et styre på åtte medlemmer. Ved utgangen av 2021 besto styret av Nina Roland (styreleder), Bente Ridder-Nielsen, Marte Jystad, Kari Anne Pedersen, Ellen Damhaug Scheel, Lise Toubro Bratberg, Astrid Giskegjerde og Nikolai Raabye Haugen. Styret har hatt fire styremøter i 2021, hvorav ett var på Farris Bad i november. Der ble det avholdt seminar med styret, representantskapet og valgkomiteen i tillegg til eksterne gjester og representanter fra administrasjonen. Øvrige møter ble holdt digitalt.

Representantskap

Representantskapet velger styre, styreleder og revisor og diskuterer satsningsområder og strategier. Representantskapet utgjør et viktig bindeledd mellom pasientorganisasjonene og stiftelsen. I representantskapet sitter Eva Beate Galgum (LHL Transplantert), Marit Lundberg (LNT), Gunnar Geirhovd (FFHB), Hårek Magne Hansen (NFCF) og Anne Giertsen (VMH). Det har vært avholdt to digitale møter i 2021 i tillegg til deltakelse i november på seminar på Farris Bad. Møtet i mars 2021 var et utsatt møte fra 2020.

Valgkomité

Valgkomiteen har som oppgave å fremme forslag om valg av styreleder og styremedlemmer til representantskapet. I valgkomiteen sitter Monika Sjøstad (VMH), Heine Århus (FFHB) og Ellisiv Stifoss-Hanssen (LHL Transplantert).

Pasientorganisasjonene

Vi arbeider på vegne av alle som behøver et nytt organ. Flere av disse personene er tilknyttet pasientorganisasjonene som også er i vårt representantskap. Pasientorganisasjonene fremmer selv temaet organdonasjon og transplantasjon i sine kanaler, samt samarbeider med oss om spredning av våre kampanjer. Blant våre mange frivillige, er flere av disse medlemmer fra pasientorganisasjonene.

Nøkkeltall 2021:

- 95 gjennomførte donasjoner fra avdød giver (101)
- I tillegg til 95 realiserte, var 38 positive til donasjon, men ble ikke realisert av medisinske årsaker
- 70 prosent positive svar til donasjon (avdøde selv, eller familien på vegne av avdøde) (78)
- 307 organtransplantasjoner fra avdød giver (326)
- 67 organtransplantasjoner fra levende giver (en nyre) (59)
- 13 434 transplantasjoner i Norge siden oppstart i 1969
- 488 pasienter på venteliste for nye organer (pr. 31.12.2020)
- 38 pasienter døde mens de sto på venteliste for et nytt organ (26)

Tall i parentes er for 2020. Kilde: OUS

Informasjonskontoret

Stiftelsens daglige drift ivaretas av vårt informasjonskontor som holder til på Frognerstranda 4 i Oslo. Kontoret besto ved utgangen av 2021 av seks faste medarbeidere og 5,8 årsverk. I tillegg en medarbeider på timesbasis.

Hege Lundin Kuhle, daglig leder. Aleksander Sekowski, informasjonssjef. Cathrine Kildal, prosjektleder/markedsansvarlig. Anniken Lundgaard, prosjektleder/HR-ansvarlig. Linda Øiehaug og Linda McMahon, prosjektledere. Thomas Aasen, prosjektleder (timesbasis).

Informasjonskontoret gjennomfører prosjekter, besvarer henvendelser og produserer innhold til sosiale medier og andre kanaler. Vi har gode verktøy som fanger opp aktiviteter og vaktordninger som sørger for bred tilstedeværelse. Slik kan vi overvåke, modere og besvare med

faglig korrekt innhold. Vi besitter høy kompetanse innen foto/film, grafisk design, markedsføring osv. og mye av vårt materiell er produsert «in house». Dette gir store besparelser og bedre mulighet for bredere eksponering. Samtidig har vi i samarbeid med eksterne byråer og produksjonsselskaper, også utviklet nye kampanjer og produksjoner.

Gjennom vår erfaring og flere års virksomhet, har vi opparbeidet oss god kunnskap, en kunnskap som etterspørres i flere sammenhenger. Vi kalles inn til debatter og deltar i utvalg hvor vi deler av vår kompetanse. Vi blir spurt til råd av politikere som velger å fremme problemstillinger knyttet opp til temaet organdonasjon og transplantasjon, og vi arbeider nært med media i fremstilling av temaet. Nær relasjon til spesialisthelsetjenesten kvalitetssikrer vår kompetanse.

Hege Lundin Kuhle
daglig leder

Hege (ansatt i 2003) er markedsøkonom, og har erfaring fra organisasjonsarbeid samt reklame- og forlagsbransjen. Hege tar hånd om den daglige driften, kontakt med fagmiljøet, helsemyndigheter, politikere og pressearbeid.

Aleksander Sekowski
informasjonssjef

Aleksander (ansatt i 2012) har bakgrunn fra film, kommunikasjon og kognitiv psykologi. Aleksanders ansvarsområder er blant annet presse og media, tekstproduksjon, kampanjer, statistikk, analyse og IT.

Cathrine Kildal
markedsansvarlig

Cathrine (ansatt i 2018) har utdanning innen mediedesign, samt økonomi og ledelse. Hun har ansvar for markedsføring, og jobber med visuell kommunikasjon, foto, tekstproduksjon, kampanjer, pressearbeid og hjemmesider.

Anniken B. Lundgaard
HR-ansvarlig/prosjektleder

Anniken (ansatt i 2014) er utdannet innen økonomi, markedsføring og psykologi, og har erfaring fra bank og kortbransjen samt eventbransjen. Hun arbeider administrativt og prosjektrelatert.

Linda M. Øiehaug
prosjektleder

Linda (ansatt i 2017) har en master i medier, kommunikasjon og IKT fra NTNU, og har jobbet i ulike organisasjoner tidligere. Linda jobber blant annet med kommunikasjon, frivillighet, undervisning og inntekts-givende arbeid.

Linda McMahon
prosjektleder

Linda (ansatt i 2018) er utdannet art director og har bred erfaring fra media og kommunikasjonsbransjen. Linda jobber primært med eksisterende og nye samarbeidspartnere, og prosjekter i fellesskap med disse.

Organdonasjon – et tema det stadig må minnes om

Det er viktig at organdonasjon er et tema som er høyt oppe i folks bevissthet. Dette oppnås kun ved jevn tilstedeværelse i kanaler man eksponeres for. I nok et pandemiår har vi opplevd at saken sjeldnere har vært omtalt redaksjonelt, da saker om korona nok har vært prioritert. Pga. smitteverntiltak har det heller ikke vært mulig i like stor grad å gjennomføre aktiviteter i det offentlige rom. Slik blir temaet lett «glemt», og man er ikke like godt rustet hvis spørsmålet skulle komme opp.

De fleste er positive til organdonasjon, men for mange er dette et personlig standpunkt de ikke deler med andre. De er usikre på om de skal registrere seg noe sted, og om de selv må vurdere sin egen helse før de tilkjenner sitt ja. Flere ekskluderer seg selv pga. alder og sykdom, og i senere år viser det seg at stadig flere er usikre på døden og det som skjer under en donasjon. I tillegg til å forklare hvor enkelt det er å si ja til organdonasjon, må vi også gjøre befolkningen trygg på donasjonsprosessen.

God, åpen og tilgjengelig informasjon er avgjørende i tillegg til å formidle hva organdonasjon kan bety for de som venter. Derfor har vi i 2021 lagt vekt på at ventelistene stadig blir lengre i tillegg til å kommunisere at alle kan si ja, og at det er enkelt å si det.

«Si det for å bli det» – fortell dine nærmeste at du sier ja

Å dele sitt standpunkt med sine nærmeste, er det aller viktigste, men kanskje også det vanskeligste. Mange kvier seg for denne samtalen, og ønsker heller å tilkjenne sitt standpunkt via Donorkort™. Våre undersøkelser viser at selv om man er positiv til organdonasjon, er det for få som velger å dele dette. Derfor er «Si det for å bli det» et viktig begrep i vår kommunikasjon.

Nina Roland
styreleder

Tilgangen på organer holder ikke tritt med den stadig økende ventelisten

Våre tanker går til alle de som venter, og deres kjære og nære. Vi ser nå de laveste donasjonstall på over 10 år, som trolig er en konsekvens av en helsetjeneste under sterkt press hvor beredskap og covidbehandling har tatt opp både mye kapasitet og ressurser ved sykehusene.

For enkeltmenneskene det gjelder, gir lange ventelister en stor usikkerhet. Vil jeg motta et nytt organ i tide? Vil jeg bli så syk og svekket at jeg ikke kan bli transplantert? Vil jeg bli tatt av ventelisten, eller vil det ikke bli donert et organ som min kropp vil akseptere? Samtidig ser vi en relativt høy andel som sier nei til organdonasjon. Litt uhøytidelig sies det at organer til transplantasjon er som ferskvarer, det er svært begrenset hvor lenge de kan klare seg etter at de er tatt ut av donors kropp. Slik er det også med holdningsskapende arbeid, det er et kontinuerlig arbeid hvor historiene i media om mennesker som er blitt berørt av donasjon og transplantasjon er viktige for folks bevissthet og positive innstilling. Stiftelsen Organdonasjon vil, sammen med mange gode krefter, jobbe for å øke bevissheten om organdonasjon på vegne av alle pasienter på ventelister.

Donorkort™ – bekreftelsen på samtalen

Donorkort™ er et synlig bevis på at du «er organdonor». I kortet bekrefter du at dine nærmeste kjenner ditt standpunkt. Der skriver du under på at du har informert de rundt deg.

Donorkort™ finner man i sin kjernejournal på helsenorge.no, som app til telefonen eller som et fysisk kort man kan oppbevare i sin lommebok.

Donorkort™ som app til mobilen

Donorkort™-appen der man sier ja til organdonasjon med sin egen telefon, ble lansert i 2011, og er blitt lastet ned over 376 000 ganger så langt. 22 580 unike brukere lastet ned og aktiverte donorkortet sitt på mobilen i 2021, hvilket er en økning på 19,74 % i forhold til 2020. Dette er gode tall.

Donorkortet legges diskret på låst skjerm der også nummeret til to av dine nærmeste fremkommer. Slik får den også en nyttig funksjon hvis telefonen mistes eller utenforstående behøver rask kontakt med pårørende. En spørreundersøkelse fra høsten 2021 viser at ca. 23 prosent nå har Donorkort™ som app, mot ca. 22 prosent i kjernejournal. Samtidig utgjør over halvparten av nye Donorkort™ nå versjonen i kjernejournalen på helsenorge.no. Resten er fordelt på app-versjon, fysisk kort og print-selv-versjonen.

I appen er det mulig å generere et personlig bilde med informasjon om at man har fylt ut Donorkort™, som også kan brukes som skjermsparer.

Donorkort™ i kjernejournal på helsenorge.no

Donorkort™ i kjernejournal på helsenorge.no ble lansert i 2018. På helsenorge.no kan man også legge til en eller to personer som kjenner ditt standpunkt til organdonasjon. Slik kan helsepersonell enkelt se om pasienten er positiv til organdonasjon, og om de pårørende er informert. Fra Stiftelsen Organdonasjons side donorkort.no, sendes nesten dobbelt så mange til kjernejournal på helsenorge.no enn til app-versjonene. Denne andelen

øker stadig, og mesteparten av den eksterne trafikken til helsenorge.no sine sider relatert til organdonasjon, kommer nå fra vår donorkort-side.

Donorkort™ i kjernejournal er nå blitt den mest populære måten å fylle ut sitt Donorkort™ på. Totalt fylte 103 749 nordmenn (unike personer) ut kortet i kjernejournalen i 2021. 5 139 valgte å slette kortet i sin kjernejournal i løpet av året. Det har gjennom året vært et nokså jevnt antall som både oppretter og sletter kortet, men vi så et klart hopp i september. Da slettet 3 000 kortet sitt, hvilket er mer enn ti ganger høyere enn det månedlige snittet for året forøvrig. Dette henger mest sannsynlig sammen med en kritisk sak om metoden cDCD (godkjent av Beslutningsforum i august) på nrk.no, som dreide seg om at «rekordmange» har slettet donorkortet sitt i kjernejournalen. Hovedtyngden av slettinger kom i etterkant av denne artikkelen. Allerede måneden etter gikk antall slettinger tilbake til normalen. I samme måned fylte 9 520 ut Donorkort™. Ved utgangen av 2021 hadde 514 522 nordmenn fylt ut Donorkort™ i kjernejournal på helsenorge.no siden lanseringen i 2018.

Donorkort™ som fysisk kort

Donorkort™ ble trykket opp i 100 000 eksemplarer i 2021.

Donorkort™ finnes i brosjyren «Organdonasjon redder liv» og distribueres til legekontor, apotek, skoler, frivillige og andre som ønsker å spre budskapet om å si ja til organdonasjon. På vår hjemmeside har man også mulighet til å printe ut kortet selv. Det er blitt sendt ut færre Donorkort™ enn tidligere år. Dette er mye på grunn av korona situasjonen og at det ikke har vært avholdt stands og flere

Stina Nordine og informasjonssjef i Stiftelsen Organdonasjon Aleksander Sekowski gjestet God morgen Norge på TV2 i forbindelse med prosjektet *Norge på langs – for en ny kjangs*.

andre aktiviteter, men også fordi folk velger de digitale alternativene. Totalt for 2021 ble det sendt ut ca. 65 000 Donorkort™ mot ca. 70 000 i 2020. Vi forventer fremover en nedadgående etterspørsel etter det fysiske kortet.

Media – viktig formidler av budskapet

Nok et medieår har i stor grad vært viet saker om pandemien. Det har derfor vært vanskeligere å få redaksjonell omtale enn tidligere år.

Imidlertid har det vært god dekning i løpet av sommeren og tidlig høst. Blant annet NRK-saker (TV og radio) om lille Edvin som døde og reddet fire barn. NTB-sak om Lisbeth Berg på venteliste, som gikk ut i en rekke aviser og nyhetssteder. Nyheten om at nei-andelen har økt, avstedkom også mye presse. Ikke minst har Stina, som syklet Norge på langs, fått veldig mye eksponering. Vi har jobbet systematisk med å selge henne inn til store og små redaksjoner langs ruten hennes. Dette har gitt både NRK- og TV2-innslag, flere radio-intervjuer og mye presse – både lokal og regional.

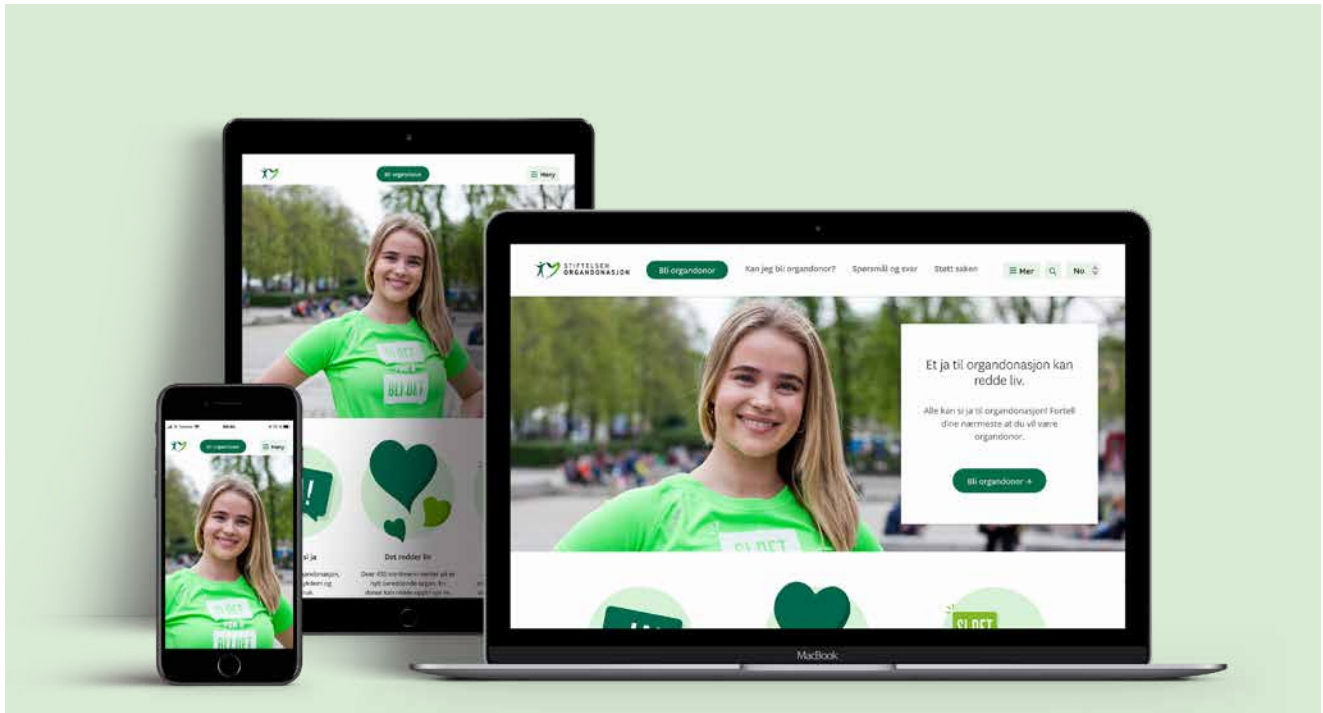
Under Donasjonsuka i september fikk kampanjen «Livet på pause» mye oppmerksomhet, og vårt «kø-stunt» på

Espen Skjerven Holen ble intervjuet av NRK Nyheter i forbindelse med «Kø-stuntet» vi gjennomførte i Donasjonsuka.

OUS Rikshospitalet ble sendt direkte på NRK Nyhetene. På samme tid godkjente Beslutningsforum metoden cDCD, noe som resulterte i mange oppslag. Spesielt har NRK hatt en kritisk vinkling til temaet.

Vi laget en rekke saker inkludert en kronikk, som adresserte folks bekymring i kjølvannet av disse kritiske NRK-sakene om metoden. Kronikken ble dessverre ikke tatt inn noe sted, men er blitt spredd i sosiale medier, på nettsiden vår og distribuert som pressemelding gjennom MyNewsDesk. Samtidig var vi godt synlige i media med flere gode historier og fokuset på alle som venter.

Våre nettsider

Våre nettsider skal gi befolkningen god og riktig kunnskap om organdonasjon og gjøre dem trygge på temaet så de velger et ja til organdonasjon som de deler med sine nærmeste.

Vi har følgende mål for nettsidene:

- Vi skal være premissleverandør for informasjon om organdonasjon rettet mot befolkningen.
- Vi skal sørge for lett tilgjengelig og riktig informasjon om organdonasjon på nett.
- Når befolkningen spør internett til råds om organdonasjon er det vi som skal havne øverst i søkemotorene.
- Det skal være enkelt å finne og forstå det folk søker informasjon om på nettsidene våre.
- Etter et besøk på nettsidene våre skal det ikke være tvil om hvordan man blir organdonor, hvem som kan bli, og hvor viktig det er å ta et standpunkt.
- Det skal være enkelt å støtte saken gjennom ulike pengegaver.
- Når pressen har behov for kunnskap og informasjon om saken finner de det de trenger på organdonasjon.no
- Vi skal enkelt lenke til spesifikk informasjon på nettsidene våre gjennom e-post og sosiale medier.

Det viktigste innholdet på nettsiden er:

- Hovedside/landingsider med ønsket effekt på å konvertere folk til å si ja til organdonasjon, og ønske om å støtte saken.
- Oppfordre til å ta et standpunkt til organdonasjon på alle sider.
- Spørsmål og svar, tilpasset google, og som enkelt kan deles i sosiale medier.

Vi ønsker å fremstå med autoritet og integritet ovenfor både myndigheter, helsepersonell og befolkningen forøvrig. Samtidig er det viktig å fokusere på at vår primærmålgruppe er hele Norges befolkning. Det er viktig at vi unngår faguttrykk og bruker et enkelt og lett forståelig språk.

Nettrafikk

Totalt var det 248 293 sidevisninger (212 869 unike) på organdonasjon.no i 2021, hvilket er økning på 13.54 % fra i 2020 (19,78 % oppgang i unike). Totalt var det 134 219 brukere (de aller fleste nye) innom sidene våre minst en gang i løpet av 2021. Det er en økning på hele 40 %. Det vil si at det i 2021 var flere mennesker innom, som konsumerte litt mindre innhold enn i 2020. Det var hovedsakelig to trafikktopper i løpet av året: Blogginlegget «Joachims siste fight», pressemelding om at flere nordmenn sier nei til organdonasjon, samt Donasjonsuka i september.

Mest sette sider er (antall visninger og prosentandel av totaltrafikk til sidene i parentes):

- Donorkort-siden (66 208, 26,67 %)
- Hovedside – organdonasjon.no (25 992, 10,47 %)
- Spørsmål og svar – kun hovedside (8 508, 3,43 %)
- Blogginlegg: «Joachims siste fight» (7 957, 3,20 %)
- Spørsmål og svar – Kategori 2: Hvem kan donere og hva kan doneres? (5 968, 2,40 %)

Sosiale medier og annonsekanaler

Mens man tidligere fikk mye gratis organisk spredning i digitale kanaler, må man i dag stadig oftere kjøpe spredning. For å oppnå ønsket rekkevidde og at budskapet når ut til flest mulige, benytter vi oss stadig mer av kjøpte kanaler. Dette tilpasses budskap og målgrupper. Tidligere var mange «følgere» et mål i seg selv. I dag er det «rekkevidde» som betyr mest.

Facebook

Vår Facebookside

På vår Facebookside har vi en trofast gruppe følgere som har ligget stabilt på rundt 280 000 de senere år. Tre av fire av våre følgere er kvinner, og den største aldersgruppen er 45–54 år (ca. 20 %). Enkelte av disse blir viktige ambassadører som aktivt kommenterer og deler. Vi arbeider mye med godt og relevant innhold som skaper engasjement. Selv om gruppen består av mange følgere, må vi stadig betale mer for å nå ut til disse.

Vi overvåker, kommenterer og besvarer innlegg, noe som krever stor tilstedeværelse. Vi er også tilstede på andre kanaler som omtaler temaet.

Antall mennesker som har sett innhold fra oss på Facebook i en eller annen form har økt med 30 prosent fra 2020. Dette er en meget god dekning, tatt i betraktning at vi snakker om rundt en femtedel av Norges befolkning, og rundt en tredjedel av alle nordmenn på Facebook! Antall følgere på Facebook er nå 279 500, men vi ser at antallet er synkende, i tråd med samfunnets bruk av sosiale medier.

Postingene som nådde flest mennesker og skapte mest engasjement i 2021 var:

- Mer enn 500 venter nå på et livreddende organ.
- De siste tallene for organdonasjon og transplantasjon i Norge viser at flere sier nei til organdonasjon.
- En viktig nyansering av spørsmålet om cDCD.
- May Britt hadde lenge følt at noe var galt med kroppen hennes.
- Det første bildet ble delt på vår Facebookside i 2014. På samme dag som Christina fylte 25 år, ble søsteren hennes satt på venteliste.

«Gode hjelpere» – lukket gruppe på Facebook

Våre frivillige undervisningskonsulenter er med i en lukket gruppe på Facebook som heter «Gode hjelpere». Her legges det ut stoff som er spesielt rettet mot denne

Stiftelsen Organdonasjon
Published by Cathrine Kildal · September 21, 2021

Mer enn 500 nordmenn venter nå på et livreddende organ. De har alle pakket det nødvendige i en «ventebag», så de er klare til å dra når de endelig får telefon på Rikshospitalet. Stadig flere venter, noen forgjeves.

Ditt ja til organdonasjon redder liv, og gjør ventetiden kortere. ❤️

I dag er vi på Rikshospitalet og markerer årets Donasjonsuka. En rad med koffertene som strekker seg flere hundre meter symboliserer alle de som venter.

OVER 500 SLIKE BAGGER OG KOFFERTER STÅR PAKKET OG KLARE RUNDT OM I LANDET

LIVET PÅ PAUSE

361,057 People reached 20,366 Engagements ↑ +6.0x higher Distribution score Boost again

På Facebook var det denne postingen som fikk størst rekkevidde og nådde flest brukere av Facebook.

gruppen. Det gis tips og oppmuntring, og de som har holdt eller skal holde foredrag kan fortelle om dette. Det blir stadig mer nyttig med slike lukkede grupper, her treffer man likesinnede, og får innhold som er spesielt interessant for deg som medlem av en slik gruppe.

Instagram

Stiftelsen Organdonasjon bruker Instagram kontinuerlig i sin kommunikasjon. Ved utgangen av 2021, hadde vi over 12 000 følgere, og antall følgere har økt gradvis de siste årene. Vi bruker Instagram i all hovedsak til å dele bilder og historier. Vi lenker til kampanjer og innhold på

hjemmesidene våre via «en link i bio». Vi bruker også stories til å dele historier, dele innlegg vi er tagget i m.m. Vi har tidligere også brukt stories til «Spørsmål og svar»-aktiviteter, og til take-overs fra andre. Vi annonserer også på plattformen, og bruker Facebooks annonseverktøy for å nå ut bredere enn til våre følgere.

Andre sosiale medier

I tillegg er vi på en rekke andre sosiale medier og kanaler. Her varierer frekvens, eksponering og omfang mye.

- På **Twitter** henvender vi oss primært til politikere, journalister, fagfolk og andre som er spesielt interessert i temaet. Vi deler blant annet pressemeldinger og deltar i enkelte diskusjoner.
- **LinkedIn** bruker vi i liten grad til annet enn rekruttering.
- På **YouTube** deler vi fortløpende alt vårt filmmateriell, senest animasjonsfilmen.

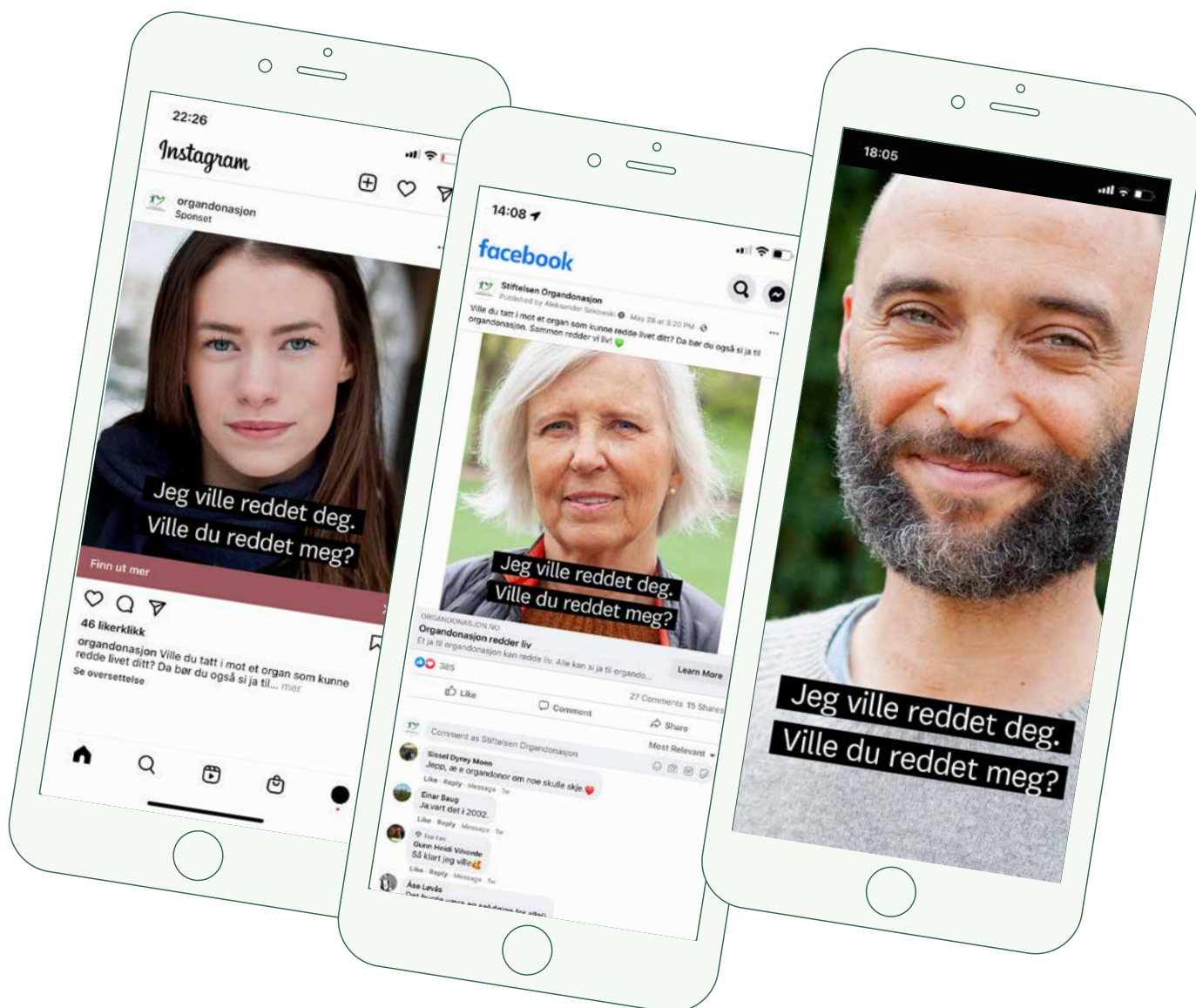
Annonsering

Google Grants

Dersom noen ønsker informasjon om organdonasjon, er det naturlig å søke etter dette i Google. Stiftelsen Organdonasjon kommer høyt opp på resultatlisten på søk som omhandler organdonasjon. I tillegg er vi også inkludert i Google Grants programmet, som er gratis annonsering for ikke-kommersielle aktører.

Digital annonsering

I takt med at Facebook gjør det stadig vanskeligere å nå bredt ut til våre følgere, er vi nødt til å øke mengden betalt spredning av innhold. I 2021 annonserte vi derfor mer på Facebook og Instagram enn tidligere. Vi nådde rundt 794 000 nordmenn, som totalt ga 3,2 millioner visninger av våre annonser i de to kanalene. Dette er en meget effektiv måte å nå ut til mange med vårt budskap på, og gir en langt høyere ROI (Return of Investment) enn tradisjonelle medier.

«Jeg ville reddet deg. Ville du reddet meg?» er en kampanje som ble annonsert på Facebook og Instagram i løpet av året. Bildene over viser ulike varianter av annonsen på mobil.

Annonsering i blader og aviser

Vi bruker fremdeles trykte annonser, som har vist seg å gi god effekt i de noe høyere aldersgruppene. Dette er som regel kun i forbindelse med større kampanjer, primært Valentinsdagen og Donasjonsuka. I 2021 kjøpte vi helsider i Dagsavisen, Dagbladet, Dagens Næringsliv, A-magasinet, Aftenposten, og de andre store Schibsted-avisene, både til Valentins og Donasjonsuka. Vi får som regel sterkt rabatterte priser på disse annonsene.

I ❤️ YOU

Hva sier vel kjærlighet mer enn et hjerte?
Selve symbolet på alt som er godt.
Men er det bare i hjertet det gode bor?

For noen kan det være like mye kjærlighet i en lever.
13 000 nordmenn har fått et nytt liv takket være organdonasjon.
Over 1800 av dem ble reddet av en ny lever.

Takk for din kjærlighet, og ditt ja til organdonasjon!

Les historiene på
love.organdonasjon.no

STIFTELSEN
ORGANDONASJON

Denne annonsen ble publisert som en helside i Dagens Næringsliv i forbindelse med Valentinsdagen.

Radio og TV

Radiospots «På den andre siden»

Med radioreklame når vi blant annet en større andel menn, noe som er et prioritert område. I 2021 brukte vi radioannonsering i forbindelse med reklamefrie dager, en sommerkampanje på P4, samt under Donasjonsuka. Under sistnevnte fikk vi produsert en egen kampanje-spot med tematikken venteliste («Kjedelig å vente»).

Radiospottene er blitt kjørt i P4-gruppen (P4 Radio Hele Norge, P5 Hits, P6 Rock, P7 Klem, P8 Pop, P9 Retro, P10 Country, NRJ Norge, samt nettkanalen P11 Bandit) og Bauer media (Radio Norge, Radio 1, P24-7 mix, Radio topp 40, Kiss, Norsk Pop, Radio Rock og Radio Vinyl).

John Brungot og Nikis Theophilakis har stemmene i radiospottene «På den andre siden».

Lyttertall på radiospottene

- Sommerkampanje, P4, «På den andre siden»: 1 488 000 nettodekning, ca. 400 000 unike lyttere.
- Donasjonsuka, Bauer, «Det er kjedelig å vente i telefonkø»: 2 327 500 nettodekning, ca. 613 000 unike lyttere.
- Donasjonsuka, P4, «Det er kjedelig å vente i telefonkø»: 2 161 250 nettodekning, ca. 570 090 unike lyttere.

Reklamefrie dager og annen gratis annonsering

Både på reklamefrie dager (Langfredag, 1. påskedag, 1. pinsedag og 1. juledag) samt ellers i året, får vi bred annonsedekning i radio, TV og trykte medier uten kostnad for oss. Verdien av all denne gratisannonseringen er formidabel, og gjør at vi får spredd budskapet bredt ut.

Under reklamefrie dager i 2021 ble radiospottene «På den andre siden» sendt av P4-gruppen, Radio Metro, Radio 1, Radio Norge, The Voice og Radio Rock. I pinsen ble også vår reklamefilm «5 på gata» sendt på TV Norge, TV2 og TV Vest.

Vår nye film «Animasjon for organdonasjon» ble også gjort tilgjengelig for 18 ulike TV kanaler for potensiell visning, og den ble vist på Viasat 4, TV3 og TV6.

Valentinsdagen – «I (heart) You»

Camilla Balstad (29) er lungetransplantert og var en av de fire som bidro med sin historie i Valentinskampanjen.

Valentinsdagen har for 6. år på rad vært en dag da vi spesielt har fokusert på et «annerledes» kjærlighetsbudskap. I årets kampanje tok vi oss friheten å utelate hjertet, selve symbolet på kjærlighet. Tanken var å få «vist frem» de andre organene, samt å vekke oppmerksomhet med en Valentinsdag uten noe hjerte.

Vi valgte ut fire transplanterte mennesker som «representanter» for de andre livreddende organene, lever, nyre, lunger og bukspyttkjertel. Med grafikk som spilte på det velkjente «I (HEART) YOU» sto de frem med sin historie, og takket alle de som sier ja til organdonasjon, i en serie vakre vinterportretter. I tillegg til portrettene, delte vi informasjon og interessante fakta om organene i egne postinger. Kampanjen ble lansert torsdag 11. februar, og strakk seg en uke etter selve Valentinsdagen. Dette fungerer godt, fordi kampanjen ikke er uløselig knyttet til Valentinsdagen i uttrykk og budskap, samtidig som vi beholder oppmerksomhetsmomentet fra Valentinsdagen.

Kampanjen

Kampanjen var sentrert rundt en landingsside, love.organdonasjon.no, der man fikk de fulle historiene til de fire transplanterte, samt en introduksjon til kampanjen. Herfra kunne man også klikke seg videre til tall og statistikk, hvordan bli organdonor, samt laste ned kampanjemateriell. Det gikk også ut pressemelding til vårt nettverk av

journalister på MyNewsDesk og som nyhetssak på våre nettsider.

I tillegg til kampanje i sosiale medier, primært på Facebook og Instagram, kjøpte vi helsides annonser i en rekke aviser (abonnementsaviser, da løssalg for tiden er lavt), samt bannerannonse på vg.no. En rekke nyhetshus har gitt oss sterkt rabatterte priser eller gratis annonseplass, både digitalt og print, etter at vi sendte ut en mail med oppfordring om dette.

Frivillige

På grunn av smittevern, var det ingen fysisk markering av dagen. Alle frivillige fikk tilsendt en mail med oppfordring om å dele kampanjemateriell aktivt i sosiale medier, samt eventuelt oppsøke lokalmedia med sin historie.

Effekt

Kampanjen ble godt mottatt, og den har fungert meget bra i sosiale medier. Materiellet har blitt mye delt av både pasientorganisasjoner, samarbeidspartnere, frivillige og følgere. Materiellet er gjort enkelt tilgjengelig fra en egen nedlastingsside. Det var nesten 7 000 sidevisninger på vår nettside under kampanjen. I våre egne sosiale medier, ga kampanjen en rekkevidde på nærmere 500 000 brukere. I tillegg kommer eksterne delinger og eksponering, som vi anslår kan være nesten like høy, samlet sett.

«Livet på pause» – Donasjonsuka 2021

Espen Skjerven Holen bidro med sin historie til kø-stuntet utenfor OUS Rikshospitalet. Han stod på venteliste for nye lunger høsten 2021. Foto: We are live.

Det er stadig flere som behøver et nytt organ, og ventelistene har på de siste ti årene doblet seg. Mens behovet øker, gjør ikke tilgangen på organer det samme, og flere dør mens de venter. Derfor valgte vi i Donasjonsuka 2021 å fokusere spesielt på de som venter – de som står i kø for livet.

Årets Donasjonsuke ble gjennomført 18.–26. september, og bestod av ulike aktiviteter. Årets tema var «Livet på pause». Selve Donasjonsdagen med tradisjonelle stands utgikk slik som i fjor på grunn av pandemien. Vi ønsket ikke å oppfordre folk til å lage stands og skape møteplasser hvor det kunne blitt vanskelig å holde avstand. Derfor ble det også i år lagt til rette for at frivillige kunne bestille materiellpakker som de kunne bruke til å skape oppmerksomhet om organdonasjon i sine nærmiljøer. I materiellpakken fikk man Donorkort™, plakater, klistremerker og armbånd. Totalt har det blitt delt ut 271 materiellpakker til frivillige rundt om i landet.

Aktiviteter i Donasjonsuka

I løpet av Donasjonsuka gjennomføre vi flere aktiviteter og kampanjer:

- «Kø-stunt» på OUS Rikshospitalet
- Reklame på skjermer kollektivknutepunkter – (JCDecaux) – «Kjedelig å vente»
- «Livet på pause» – historier i sosiale medier
- Radiospotter
- Stina syklet i mål på Lindesnes
- Oslo Maraton, ideell samarbeidspartner

Kø-stunt

Tirsdag 21. september arrangerte vi i samarbeid med OUS Rikshospitalet og reklamebyrået WAL et «kø-stunt» utenfor OUS Rikshospitalet. Fra kl. 09.00 til 14.00 plasserte vi mer enn 300 «ventebager» i kø langs gangveien fra Ringveien, over gangbroen og opp til Rikshospitalet. Bager og koffertene ble samlet inn med hjelp fra Øvrevoll Hosle IL (ØHIL), namsmannen samt ansatte hos OUS og Stiftelsen

Organdonasjon. Bagasjelappene som ble knyttet fast til hver enkelt bag, viste fiktiv informasjon om kjønn, alder, sted og hvilket organ personen ventet på.

Kø-stuntet skapte mye oppmerksomhet fra forbigående, og ble også dekket av NRK Nyheter der Espen Skjerven Holen, som stod på venteliste for nye lunger, ble intervjuet sammen med anestesilege Jørgen Dahlberg.

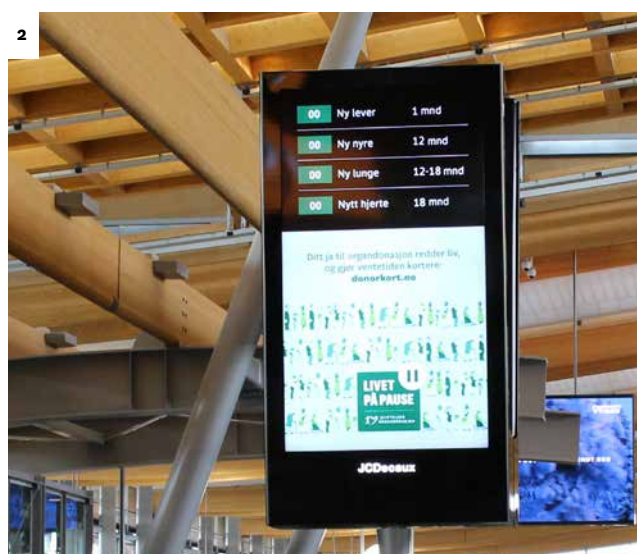
Kjedelig å være togpendler – JCDecaux reklameplass

Reklameplassene via JCDecaux innebar synlighet på 97 skjermer på 12 ulike kollektivstasjoner, inkludert de viktigste stasjonene i Intercitytriangelet, i tillegg til hovedstasjonene i de største byene – Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Vi annonserte også på XXL-skrjmer på Oslo S

og Oslo Lufthavn. Disse skjermene var i områder med mye folk og hvor man ofte må vente. Annonsene som ble kjørt viste til gjennomsnittlig ventetid på organer, slik som man kan se togavganger på skjermen i avgangshallen.

Livet på pause – historier i sosiale medier

For å få ansikter til årets kampanje, «Livet på pause», delte vi historier fra personer som venter på et nytt organ. Disse delte vi på Facebook og Instagram. De som vi delte historien til var Espen Skjerven Holen som ventet på lunger, Elin-Madelen Lerdaahl som ventet på nyre, Eileen Young Haga som har fått hjerte og May-Britt Sjøli som ventet på nyre. Historiene skapte stort engasjement, og det var mange som kommenterte og delte disse videre.

1. Bilklistermerker var en del av materiellpakken i Donasjonsuka 2021.
2. JCDecaux sine skjermer på Oslo S og Oslo Lufthavn viste ventetidene på de ulike organene.
3. I forbindelse med «kø-stuntet» plasserte vi flere hundre koffertene i en lang kø på gangveien opp mot OUS Rikshospitalet. Alle koffertene hadde en bagasjelapp som dette.
4. Hjertetransplanterte Eileen Young Haga delte sin historie om det å vente på nytt hjerte i kampanjen «Livet på pause».

Norge på langs – for en ny kjangs

Stina Nordine fra Steigen står på venteliste for å få transplantert en nyre, men vet ikke når eller om det skjer. Stina er i dialyse minimum 16 timer hver uke, og bestemte seg sommeren 2021 for å legge ut på en meget spesiell sykkelstur. Stina syklet Norge på langs på el-sykkel, mens hun hadde med seg egen dialysemaskin som ble fraktet i en bil. Sykkelturen fra Nordkapp til Lindesnes ble på rundt 300 mil, en fantastisk bragd.

Prosjektet var et samarbeid med LNT. Målet med turen var å få folk til å tenke på organdonasjon, hvor viktig det er, og at organdonasjon redder liv. Vi satte opp reiserute, leide bil, ordnet trykksaker, lagde hjemmeside, tilrettela sosiale medier (som Stina selv skulle styre), samt fikk inn sponsorer. Vi hadde ukentlige møter med planlegging av innhold til hjemmeside, hvem Stina kunne møte, pressestrategi og markedsføring osv.

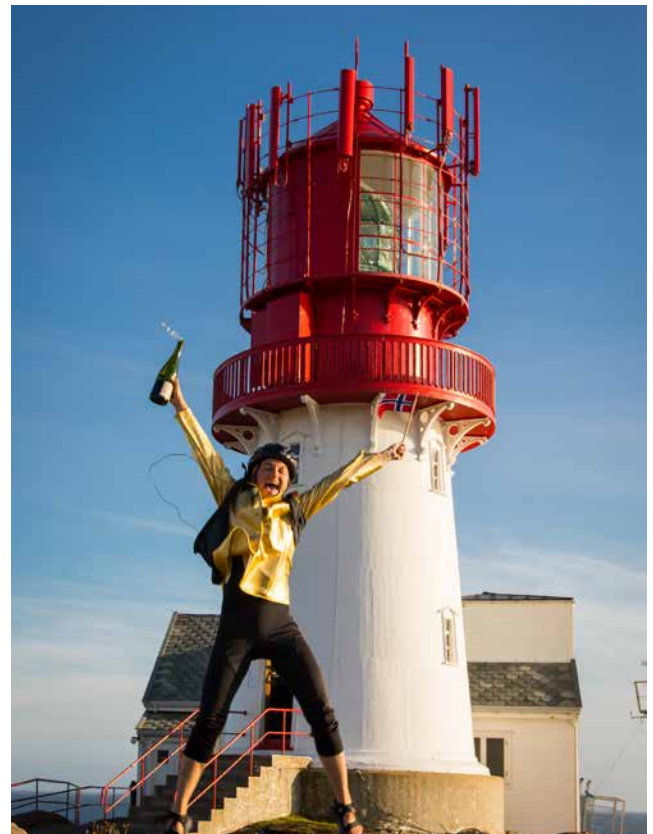
21. juni tok Stina sine første tråkk fra Nordkapp. Dette ble dokumentert av blant annet NRK Nordland. Fra Stina begynte turen til hun kom i mål, møtte hun mange langs veien. Både transplanterte, folk på venteliste, heilagjenger, intensivsykepleiere, leger og presse.

Stina ankom mål på Lindesnes lørdag 25. september kl. 17.00. Da hadde hun tilbakelagt hele 300 mil. På Lindesnes fyr var det mange som ønsket å ta henne i mot, og vi hadde laget et stort arrangement for henne. Dette inkluderte venner og familie, Stiftelsen Organdonasjon, LNT, ordføreren i Lindesnes, samt musikalsk innslag fra både boyband og fiolinist. Vi fikk i tillegg en fotograf og en videofotograf til å dokumentere hele avslutningen.

Stina har fått stor oppmerksomhet langs turen, og har blant annet vært på God Morgen Norge. Totalt har det vært

43 medieoppslag med Stina. Det har også vært stor eksponering i sosiale medier, og vi oppnådde en rekkevidde på 1 005 109 nådde personer på Facebook og Instagram, noe som er svært bra.

Og ikke minst selve reisen til Stina, og møtene hun har hatt med folk. Folk hun har snakket med om organdonasjon og hvor viktig det er.

En glad Stina Nordine kom frem til Lindesnes etter 300 mil på sykkelsetet.

Animasjon for organdonasjon

Med midler fra Stiftelsen Dam har vi produsert en animasjonsfilm om organdonasjon. Målet med denne animasjonsfilmen var å knekke en rekke seiglivede myter om organdonasjon, og øke kunnskapen i befolkningen om hvem, hvordan og hvorfor man bør si ja til organdonasjon.

Animasjonsfilmen ble produsert av animasjonsbyrået Fluks, som tidligere har produsert reklame- og informasjonsfilmer for blant annet Hafslund, Norges Energi, Matprat og Røde kors. Manuset ble skrevet av reklamebyrået Per Høj. Filmene er på flere språk: Norsk, engelsk, polsk, urdu og somali. Stemmene ble spilt inn på Clockwork studio.

Filmen i alle formater og på flere språk ble lansert i februar 2022, foruten den norske kortversjonen som ble vist på Reklamefrie dager julen 2021.

Filmen vil blant annet bli brukt i sosiale medier og YouTube, og på TV, samt i forbindelse med foredrag og undervisning. Vi vil også bruke den i målrettede annonser på Facebook og Instagram, mot ulike språkgrupper.

I midten av 2022 planlegger vi dessuten å begynne med videoannonsering på blant annet YouTube. Da vil vi bruke en spesialklippet utgave av filmen.

Ahmed Yusin hadde stemme på den somaliske versjonen av animasjonsfilmen.

Animasjonsfilmen forsøker å knekke noen myter. Man kan si ja til organdonasjon selv om man er tatovert eller har piercieng.

Gode samarbeid

Kunstprosjekt

Kunstneren Bente Ridder-Nielsen, som selv er lungetransplantert, har laget tre kunstverk med tema organdonasjon.

To av kunstverkene; «Nytt liv» og «Ciclosporin» ble tatt ut til å være en del av Norsk Forening for Uavhengige Kunstnere (NFUK) sin årsutstilling på Vestfossen Kunstlaboratorium. Ved åpningen ble det invitert til en vernissasje den 9. oktober, og her var det over to hundre mennesker til stede. Installasjonene fikk en sentral plass i lokalet, og spesielt treet «Nytt liv» som hun har laget i samarbeid med Roar Tessem skapte mye engasjement.

Kunstverket «Nytt liv» av Bente Ridder Nielsen og Roar Tessem.

Bente Ridder Nielsens verk «Ciclosporin».

Samarbeid med helsetjenesten

Vi har hatt et godt digitalt samarbeid med Legeforeningen og Helsesekretærforbundet, hvor de har delt vårt kampanjemateriell samt informert om vårt «Fond til fagutvikling». I tillegg når vi disse gruppene gjennom deres fagblader. Vi har også fått tilgang til Helsesekretærforbundets medlemmer gjennom deres lukkede Facebook gruppe med over 4 630 medlemmer.

Vi har også inngått en samarbeidsavtale med Norsk Sykepleierforbunds Landsgruppe av Intensivsykepleiere (NSFLIS). Dette er en viktig gruppe som både bør kjenne godt til vårt arbeid, og også er potensielle søkere til vårt «Fond til fagutvikling».

I november var daglig leder i Stiftelsen Organdonasjon tilstede på NSFLIS fagkonferanse. Der hadde vi stand samt at vi fikk informert om vårt arbeid og vårt fond fra scenen. Daglig leder holdt også et innlegg på fagdag for intensivsykepleiere på OUS Ullevål.

Daglig leder Hege Lundin Kuhle holdt et innlegg på NSFLIS fagkonferanse.

Oslo Maraton 18. september

Vi er ideell samarbeidspartner til Oslo Maraton, og 18. september ble løpet avholdt. Også i år ble det et annerledes år, grunnet pandemien, og løpet ble delvis avholdt fysisk og digitalt.

Antall løpere per distanse var svært redusert, dette med hensyn til smittevern, og totalt antall løpere ble 5 800. I tillegg de de som kunne delta fysisk, kunne man delta digitalt, et såkalt virtuelt løp, hvor man kunne løpe hvor som helst i hele landet.

Vi lagde liv i løypa for løperne ved å ha ved å ha stand utenfor kontoret på Frognerstranda med musikk og såpebobler. Dette gjør vi ved å ha en stand utenfor kontoret, hvor vi står og heier med musikk og såpebobler. I år var det åtte

frivillige og ansatte som rullerte på stand fra kl. 10.00–16.00. Det ble mange positive tilbakemeldinger på vårt engasjement. I tillegg hadde vi 60 meter med gjerdebanner på Rådhusplassen og kampanjefilmen «Si det for å bli det» der en rekke kjendiser deler med sine nærmeste at de sier ja til organdonasjon i form av en «selfie-video».

Hjertetransplanterte Tonje Rolland løp 10 km under Oslo Maraton 2021.

Trondheim Maraton 4. september

Lørdag 4. september gikk Trondheim Maraton av stabelen og det var første året vi var med som samarbeidspartner. På grunn av pandemi var det mye usikkerhet rundt hvorvidt de kom til å gjennomføre eller ikke. Det ble bestemt at løpet skulle gjennomføres, men i mindre omfang og med smitteverntiltak som førte til at det for eksempel ikke ble lagt opp til publikumsaktivitet. I forkant av løpet hadde Bastian, vår frivillig i Trondheim, arrangert en løpetrening, samt hatt takeover på Trondheim Maraton sin Instagram.

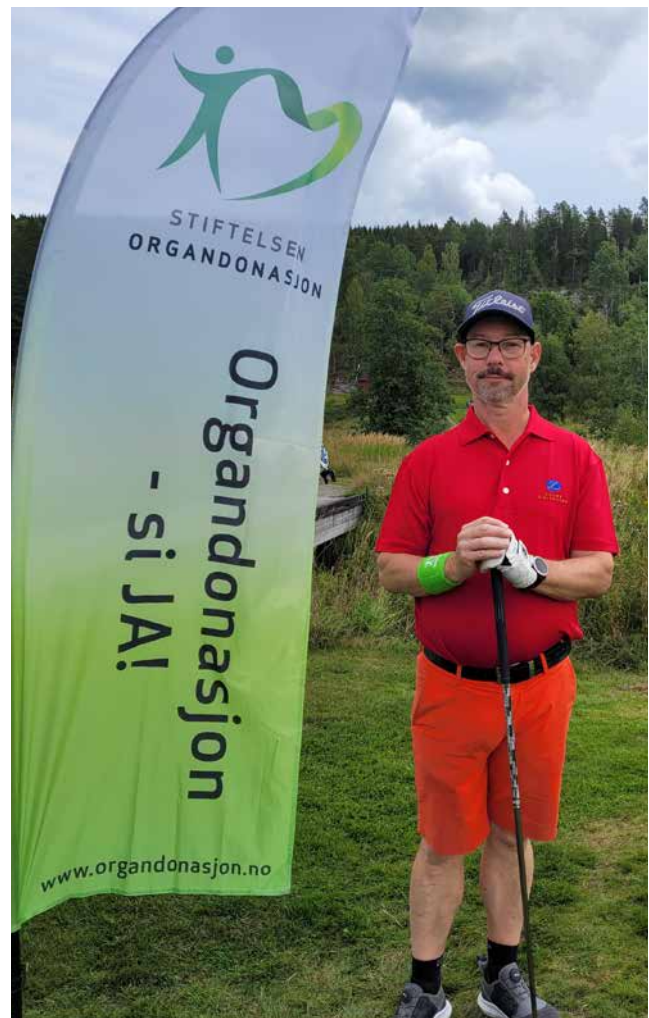

Bastian Fjelnsset er levertransplantert og frivillig for Stiftelsen Organdonasjon.

Fra Oslo sendte vi vår frivillig Ida Goksøyr opp. Hun stod på stand inne på målområdet og deltok på nettverkskveld sammen med andre samarbeidspartnere og sponsorer. Til sammen var det ti stykker som løp for organdonasjon denne dagen. Vi fortsetter som samarbeidspartner med Trondheim Maraton og jobber mot det vi håper blir en folkefest i september 2022.

Jarle 1212 – golfturnering på Losby Golfklubb

Lørdag 7. august, ble Losby Golfklubb sin veldedighets-turnering «Jarle 1212» avholdt for tredje gang. Hele 179 deltagere fant veien til golfbanen. Det var deltagerrekord! Linda og Aleksander fra Stiftelsen Organdonasjon stod på stand ute på golfbanen sammen med Jarle som stod for konkurranse. Det ga en fin anledning til å snakke med alle deltakerne om organdonasjon, siden alle måtte innom standen. Innsamlet beløp ble også rekordhøyt. 121 212 kroner ble samlet inn til Stiftelsen Organdonasjon sitt arbeid. Ildsjelen bak turneringen er nyretransplanterte Jarle. Da han ventet på nyre ble golfbanen hans fristed. Tilbakemeldingene både fra deltagere og arrangører har vært meget gode, og det er allerede bestemt at turneringen også skal avholdes i 2022.

Jarle Kristiansen ventet 1212 dager på en ny nyre. Han holdt motet oppe ved å spille golf på Losby.

Flerkulturelt arbeid – «Inni er vi like»

«Inni er vi like» er et prosjekt rettet mot ikke etniske nordmenn. Det er mangelfull informasjon til denne gruppen om organdonasjon og transplantasjon. Vi ønsker å øke bevisstheten om temaet i denne gruppen slik at flere sier ja til organdonasjon.

Samarbeid med ICC og andre

Vi har de senere år hatt et godt samarbeid med ICC. Dessverre har det blitt begrenset aktivitet de siste to årene, men vi ønsker å ta opp aktiviteten igjen når pandemien er over. Da vil vi også søke samarbeid med andre moskeer og samfunn. I arbeidet rettet mot denne gruppen har vi hatt god nytte av en arbeidsgruppe med flere representanter fra miljøet.

Miriam Nabunya og Abdirahman Mohammed – dokumentarfilm

I 2019 donerte Miriam Nabunya en av sine nyrer til sin gode venn Abdirahman Mohammed. I forbindelse med donasjonen, ble store deler av prosessen dokumentert og filmet av dem begge, med mål om senere å sette dette sammen til en dokumentarfilm i samarbeid med et filmselskap. I 2021 bidro vi i søknadsprosesser til finansiering av prosjektet i samråd med Mohammed og Nabunya. Dokumentaren vil omhandle det å være levende giver, og utfordringer og holdninger de har møtt på sin vei. Den vil også omhandle viktigheten av å ta et standpunkt til organdonasjon generelt, og spesielt løfte tematikken blant folk med minoritetsbakgrunn.

Abdirahman Mohammed fikk nyre av sin gode venn Miriam Nabunya. Nå lager de dokumentarfilm om levende donasjon av nyre.

Tehmina – leverdonor

Tehmina Ali Sheikh har et brennende engasjement for saken og i 2021 innledet vi et godt samarbeid med henne. Hun er selv donor og gav en bit av sin lever til sin nevø da han var 4,5 år. Vi samarbeider blant annet med Tehmina i prosjekter hvor målet er å øke bevisstheten om organdonasjon blant kvinner med minoritetsbakgrunn.

Informasjonsfilm om organdonasjon til folk med minoritetsbakgrunn

Lege Afzal Mohammad Innstrand tar for seg viktigheten av genetisk match ved organdonasjon blant folk med minoritetsbakgrunn i denne informasjonsfilmen. Det er nemlig slik at jo likere en donor og mottaker er genetisk, jo større er sjansen for at transplantasjonen blir vellykket. Her spiller blant annet blod- og vevstype en viktig rolle. Det betyr at det kan være bedre å få et organ fra en man er i slekt med, eller som har samme etniske bakgrunn.

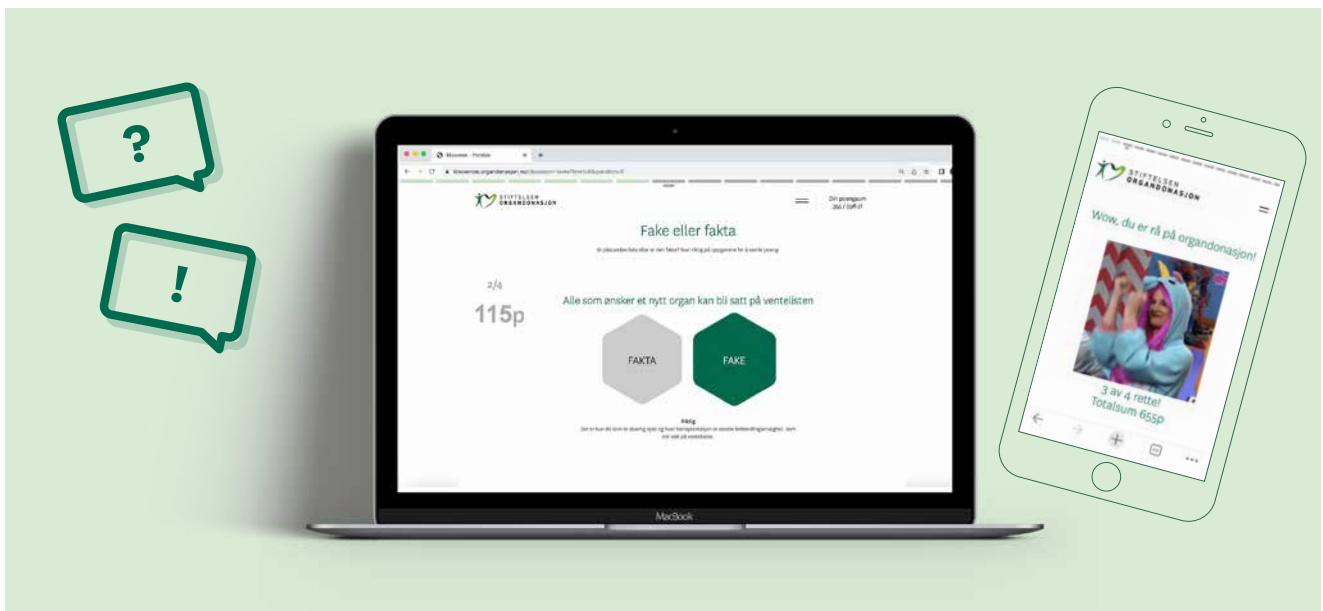
Dessverre er det ikke mange nok med minoritetsbakgrunn som sier ja til organdonasjon, og det blir derfor i noen tilfeller vanskeligere å finne et matchende organ.

Filmen har blitt brukt i målrettede annonser (ikke-etniske grupper, med hovedvekt på norsk-pakistane) på Facebook og Instagram. Vi nådde 29 000 unike brukere, og dette ga til sammen 39 465 avspillinger av filmen. Filmen ble godt mottatt. Nesten 10 % av alle som har sett den, så mer enn 75 % av filmen. Dette er meget gode tall, til en film som er relativt lang og er en ren informasjonsfilm. I tillegg kommer ca. 5 000 organiske avspillinger av filmen.

Afzal Mohammad Innstrand i filmen om organdonasjon. Se filmen her: <https://www.facebook.com/organdonasjon/videos/292449511103025>.

Undervisning om organdonasjon

Bildet viser en skjermdump fra av det digitale klasserommet om organdonasjon.

Å være ute å fortelle unge om organdonasjon er en viktig del av vårt informasjonsarbeid. De unge tar gjerne med seg temaet hjem til sine familier, og det blir en samtale i hjemmet. Vi har et godt undervisningsopplegg som fungerer bra i skolene. I de siste to årene har det naturlig nok vært lite oppdrag rundt på skoler. Både på grunn av skoler som har vært stengt og fordi vi ikke har ønsket at våre frivillige skal reise rundt under pandemien.

Frivillige undervisningskonsulenter

Våre frivillige undervisningskonsulenter er viktige i vårt arbeid med å nå ut til skoler over hele landet. Vi har nå en fin gruppe frivillige med forskjellig tilknytning til temaet, som selv er transplanterte, pårørende, helseutdannet eller bare brenner for saken. Noen har vært på skolebesøk og noen har holdt digitale forelesninger, men det har dessverre vært veldig begrenset. I løpet av 2021 har det vært avholdt to digitale foredrag og seks fysiske skolebesøk, og vi har nådd rundt 200 elever.

Det digitale klasserom om organdonasjon

I mars 2021 lanserte vi «Det digitale klasserom om organdonasjon» (klasserom.organdonasjon.no). Dessverre ble lansering noe begrenset da pandemien har påvirket skole og undervisning stort, men den har blitt delt på mail til landets skoler og i sosiale medier.

I 2021 gjennomførte 24 klasser og litt over 500 elever hele det digitale klasserommet. Denne digitale formen for undervisning om organdonasjon gjør det mulig for oss å nå enda bredere ut til flere skoler rundt om i landet, og vi ønsker å styrke markedsføringen og styrkingen av dette prosjektet fremover. I november var vi også tilstede på det Østlandske lærerstevne for å markedsføre

Linda Øiehaug ledet prosessen med å utvikle det digitale klasserommet.

læringsplattformen, men dessverre var det nesten bare barnehager som var representert der.

Barneboka «Pappa må ha nytt hjerte»

Boken som ble gitt ut i 2011 med støtte fra Stiftelsen Dam og Barns Beste, informerer om organdonasjon til barn. Boken forteller parallelle historier, en om organdonasjon og en om transplantasjon. Boken er beregnet på barn i skolealder, og som hjelp og støtte for både helsepersonell og foresatte i samtalen om temaet. Boken gis ut gratis til sykehuspersonell for utdeling for pasienter og pårørende. Andre som er interessert i boken kan kjøpe den for 199 kr ved henvendelse til Stiftelsen Organdonasjon.

Boken er også tilgjengelig som en digital utgave på pappashjerte.no. Her kan man lytte til historiene, samt gjøre oppgaver og fargelegge. Når noen har opplevd organdonasjon eller transplantasjon er dette et godt formidlingsverktøy for familier og skoler.

Fond til fagutvikling

Stiftelsen Organdonasjon har et «Fond til fagutvikling» hvor en kan søke midler til prosjekter/studier i alle størrelser som bidrar til økt innsikt og kunnskap om organdonasjon. Fondets formål er å inspirere til nye studier og fremme faglig utvikling innen tema organdonasjon. Med dette tilbudet vil vi stimulere til prosjekter som kan bidra til å oppfylle vår visjon om at alle som trenger det skal få et organ.

Prosjektets tema/problemstilling må være innenfor Stiftelsen Organdonasjons formål og virksomhetsområde. Ved tildeling av midler ber vi om en motytelse i form av en publikasjon, presentasjon av prosjektet til relevante miljøer eller annet som kan være aktuelt for prosjektet. Prosjektet skal viderefremmes og synliggjøres til relevante miljøer som kan dra nytte av prosjektet.

Midlene til fondet kommer fra gaveinntekter til Stiftelsen Organdonasjon. Et kvalifisert fagråd med representanter fra OUS og Stiftelsen Organdonasjon vurderer relevante prosjekter.

Fondet er oppført i Legathåndboken og Forskningshåndboken til OUS. I 2021 mottok vi tre søknader. To av søknadene ble godkjent i 2021, den siste fikk sine midler i 2022. I fagrådet sitter Dag W. Sørensen, og Kätthe Meyer (OUS), og Nina Roland og Hege Lundin Kuhle (Stiftelsen Organdonasjon). Andre ressurspersoner kalles inn ved behov.

I 2021 har vi delt ut midler til følgende to prosjekter:

Branka Barisa, operasjonssykepleier Oslo universitetssykehus

Prosjektet beskriver hva slags erfaringer operasjonssykepleiere i et donorteam har i forbindelse med organtransplantasjoner. Midlene dekket utgifter ved språkvask til en artikkel for publisering i et internasjonalt helsetidsskrift. Mottatt støtte på 4 000 kr.

Mitt prosjekt synliggjør flere områder for forbedring i donasjonsprosessen for helsepersonell, og takket være midlene kan jeg tilgjengeliggjøre disse funnene.

Pernille Salvesen, intensivsykepleier, Oslo universitetssykehus

Prosjektet belyser intensivsykepleieres erfaringer med etterlattesamtalen med pårørende til organ-donor. Det ble søkt om midler for tapt arbeidsinntekt. Resultatet fra prosjektet skal benyttes i undervisning og publiseres i en artikkel i fagtidsskriftet Inspira. Mottatt støtte på 10 000 kr.

Jeg håper funnene i min masteroppgave vil være nyttig for intensivsykepleiere som holder etterlattesamtaler.

Gaver og inntektsbringende arbeid

Gaveinntektene utgjør en stadig større andel av de midlene vi har til disposisjon for å kunne iverksette kampanjer og aktiviteter. For å profesjonalisere fundraisingsarbeidet ytterligere, hadde vi på høsten en workshop med byrået Bbold. Det å øke andelen gaveinntekter vil være et prioritert arbeid for oss fremover.

Facebook innsamling

Det å opprette innsamlinger i forbindelse med bursdager er fortsatt veldig populært, og vi får inn en jevn strøm med penger fra disse innsamlingene. Siden muligheten kom i 2018 har det blitt opprettet over 1 000 innsamlinger, og det har kommet inn nærmere 2,5 millioner kroner til Stiftelsen Organdonasjon og vårt arbeid.

«Det gode testament» – felleskampanje

Påsken 2021 deltok vi på felleskampanjen Det gode testament for fjerde året på rad. Kampanjen er et felles initiativ for økt bevisstgjøring om arv og testamentariske gaver og 40 medlemmer av Fundraising Norge er med. Kampanjen gjorde det veldig bra, spesielt på radio og tv. Over 100 000 har også besøkt nettsiden detgodetestament.no. I våre egne kanaler delte vi flere filmer og postinger på sosiale medier.

Advent for alle

Sammen med 23 andre organisasjoner var vi en del av Advent for Alle (adventforalle.no). 24 organisasjoner er med på kalenderen og bak lukene skjuler det seg hver dag en organisasjon og et eksempel på hva donasjonene skal brukes til. Inntektene fra salget fordeles på de 24 organisasjonene. I 2021 ble solgt litt over 1 700 kalendere, noe som ga hver organisasjon i overkant av 12 000 kr.

Direct Mail

For andre året på rad sendte vi ut DM i forbindelse med jul. DM er brev som sendes i posten, og som gir folk muligheten til å støtte saken. DMen ble sendt ut til de som har gitt gave til oss tidligere. Stina Nordine som venter på nyre og Espen Skjerven Holen som ventet på lunger, stilte opp med deres historie til kampanjen. I DMen som ble sendt i posten ble det lagt ved to gavelapper. Det ble også sendt ut digitale DMer, og det ble annonsert i sosiale medier. Det er ingen tvil om at historiene til Espen og Stina skapte engasjement, og det kom inn mange gaver.

Julekampanje – gavelapper «jeg er organdonor»

Gavelappene som første gang ble produsert i 2019, ble tilbudt for kjøp via Facebook før jul, både som organiske postinger og annonser. Gavelappene, som fungerer som små «donorkort», var utformet som mer «anatomiske

korrekte» hjerter, i kontrast til de velkjente stiliserte hjertene vi er vant til i julen. Teksten på gavelappene var: «Forresten, som en av mine nærmeste, vil jeg at du skal vite at jeg er organdonor».

I 2021 var det 3. året hvor vi brukte gavelappene med det organiske hjertet i forbindelse med julekampanjen.

Stiftelsens drift og økonomi

I 2021 mottok Stiftelsen Organdonasjon totalt et driftstilskudd på 6 500 000 kr, som er en økning på 500 000 kr fra foregående år. Midlene bevilges over Statsbudsjettet og fordeles av Helsedirektoratet, som vi også rapporterer til. Statstilskuddet utgjør vår basisfinansiering.

Vårt aktivitetsregnskap for 2021 viser et aktivitetsresultat på 51 062 kr.

Regnskapet viser at kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet er på 89 %. Denne viser hvor mye midler som er anvendt på formålsaktivitet i forhold til de totale kostnader. For å måle om denne bruken av midler på formålet har gitt resultater, kan vi se på effekten av informasjonsarbeidet. Effekten kan måles ved å

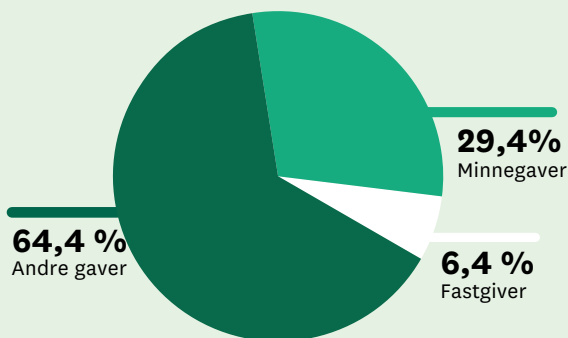
gjennomføre undersøkelser som avdekker befolkningens kjennskap til og kunnskap om organdonasjon. Videre kan vi se på engasjement i sosiale medier, aktivitet på våre nettsider, samt pressedekning. Antall nedlastninger av Donorkort™ som app, og Donorkort™ i kjernejournal på helsenorge.no, er også en viktig måte å måle effekten på.

Kostnader til organisasjonenes formål var i 2021 på 7 299 390 kr, mot 5 501 516 kr året før. På grunn av pandemien ble mange prosjekter satt på vent i 2020. I 2021 var vi tilbake til tilsvarende kostnadsnivå som 2019, dog med en noe annen form for aktivitet. For å kompensere for reduserte frivillige aktiviteter og arrangementer, brukte vi mer midler på digitale kanaler og innhold til disse.

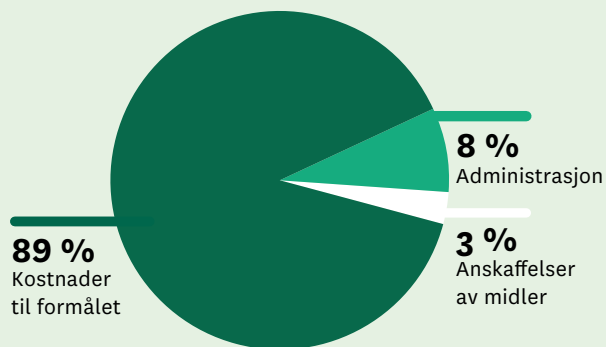
Regnskap vedlegges denne rapport.

Fordelingen av kostnader og innsamlede midler

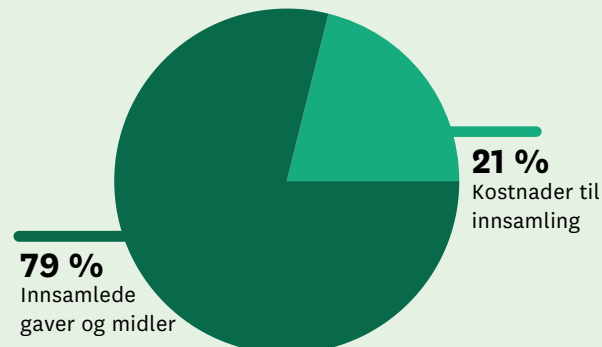
Fordeling av innsamlede midler 2021

Kostnadsfordeling 2021

Innsamlingsprosent 2021

Ventelistene blir stadig lengre – hva må til?

Selv om vi i Norge har noen av verdens mest liberale ventelister, spesielt på nyre, er det likevel slik at tilgangen på organer langt fra øker i samme takt som behovet, og mange dør mens de venter. Sammenliknet med våre naboland har vi de siste årene vist en nedadgående trend. Våre naboland har løftet virksomheten og økt donasjonsraten. Nå må Norge iverksette tiltak.

Nasjonal styring og koordinering

I perioden 2015–2018 gjennomførte Helsetilsynet tilsyn med donorsykehus og transplantasjonsvirksomheten. I rapporten «Når muligheten til å gi kan redde liv» oppsummerer de. «Helsetilsynet avdekket at ledelsen ved helseforetakene i varierende grad hadde gjennomført systematisk styring av organdonasjon og/eller transplantasjon. Tilsynet ga et klart bilde av at både donoransvarlige leger, donoransvarlige sykepleiere, transplantasjonskoordinatorer og ressurspersoner tok et selvstendig ansvar for sine aktuelle oppgaver. Vi fant at involvert enkeltpersonell ivaretok donasjonsaktiviteten også ved helseforetak med mangelfulle, eller manglende retningslinjer for disse oppgavene».

Virksomheten er i stor grad drevet av enkeltpersoner og idealisme, og det savnes nasjonale retningslinjer, styringsfunksjoner og en overordnet strategi. I 2007 satte regjeringen et mål om 30 donorer/PMI (donasjoner per million innbyggere). I 2008 utarbeidet Helse- og omsorgsdepartementet en tiltaksplan for å nå dette målet, tiltak som i svært varierende grad er innført. Med en donasjonsrate i 2021 på 17,4 donorer/PMI, viser dette at vi har en lang vei igjen. En nasjonal styring og koordinering av virksomheten må på plass, og nødvendige tiltak må iverksettes.

cDCD-metoden kan øke donasjonsraten med inntil 20 %

Det er en kjensgjerning, og viser seg over hele verden, at antallet som dør på den måten at donasjon etter DBD (Donation after brain death) blir mulig, går ned. cDCD (Controlled Donation after Circulatory Death) har vært grundig utredet med en omfattende høringsrunde, og i slutten av august 2021 ble metoden besluttet innført av Beslutningsforum for nye metoder. Pandemien har ført til at implementering og opplæring av metoden har blitt forsinket, men nå er et team med spesialkompetanse som vil fungere som en støttefunksjon opprettet ved OUS, og alle sykehus har fått tilbudet om å benytte seg av metoden. Vi håper alle donorsykehus vil ta denne metoden i bruk snarest, og at dette blir et tilbud til hele befolkningen, og vi ser frem til at evalueringen ferdigstilles gjennom en god og åpen prosess. Ved å implementere metoden ved alle donorsykehus vil avdødes ønske, uansett hvor du bor, kunne imøtekommes, og antall donasjoner vil øke.

En informert og trygg befolkning

Det blir ingen transplantasjon uten organdonasjon. Det er helt avgjørende at befolkningen har god forståelse for temaet organdonasjon, at de er godt informert og forstår at organdonasjon kan redde andre menneskers liv. I møtet med sykehuset blir pårørende spurt om avdødes holdning til donasjon. Da er det av stor betydning at de pårørende kjenner denne. Er viljen ukjent, vil det ofte føles tryggere å si nei, for å ikke gjøre noe galt. «Si det for å bli det» er derfor et viktig element i all vår kommunikasjon. I de to siste årene har flere blitt mer usikre på organdonasjon. Oppslag i media rundt metoden cDCD, og en retorikk som skaper usikkerhet om man er «død nok», har gjort mange bekymret. For å opprettholde en informert og trygg befolkning, er vårt kontinuerlige informasjonsarbeid helt avgjørende. Befolkningens ja til organdonasjon redder liv.

Oslo, 15.03.2021. Styret for Stiftelsen Organdonasjon.

Nina Roland
styreleder

Bente Ridder-Nielsen
styremedlem

Marte Arnhild Jystad
styremedlem

Nikolai Raabye Haugen
styremedlem

Kari Anne Pedersen
styremedlem

Ellen Damhaug Scheel
styremedlem

Lise Toubro Bratberg
styremedlem

Astrid Giskegjerd
styremedlem

Aktivitetsregnskap 2021

	NOTE	2021	2020
ANSKAFFEDE MIDLER			
Tilskudd			
Sum tilskudd	1	6 701 962	6 149 042
Innsamlede midler og gaver			
Sum innsamlede midler og gaver	1, 2	1 328 387	1 284 988
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter			
Sum opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter	1	23 035	43 092
Finans- og investeringsinntekter			
		2 245	6 708
Andre inntekter	1, 2	533 211	483 136
SUM ANSKAFFEDE MIDLER	1	8 588 840	7 966 967
FORBRUKTE MIDLER			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Sum kostnader til anskaffelse av midler	3, 4	581 055	416 708
Kostnader til organisasjonens formål			
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet			
Sum kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet		7 299 390	5 501 516
Sum kostnader til organisasjonens formål	3, 4	7 299 390	5 501 516
Administrasjonskostnader	3, 4	657 333	624 181
SUM FORBRUKTE MIDLER		8 537 777	6 542 405
ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT		51 062	1 424 562
TILLEGG/REDUKSJON FORMÅLSKAPITAL			
Annen formålskapital	5	51 062	1 424 561
Netto endring formålskapital		51 062	1 424 561
Innsamlingsprosent	6	74,2 %	85,0 %
Formålsprosent	6	85,5 %	84,1 %
Administrasjonsprosent	6	7,7 %	9,5 %

Balanse

	NOTE	2021	2020
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Finansielle anleggsmidler			
Egenkapitaltilskudd		102 572	90 067
Sum finansielle anleggsmidler		102 572	90 067
SUM ANLEGGSMIDLER		102 572	90 067
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		2 550	170
Andre fordringer		239 251	26 906
Sum fordringer		241 801	27 076
Bankinnskudd, kontanter o.l.		7 574 256	7 646 201
SUM OMLØPSMIDLER		7 816 057	7 673 276
SUM EIENDELER		7 918 629	7 763 343
FORMÅLSKAPITAL OG GJELD			
FORMÅLSKAPITAL			
Innskutt formålskapital			
Grunnkapital		50 000	50 000
Sum innskutt egenkapital	5	50 000	50 000
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner			
Fond til fagutvikling		200 000	-
Sum formålskapital med selvpålagte restriksjoner	5	200 000	-
Opptjent egenkapital			
Annen formålskapital		5 401 470	5 550 408
Sum opptjent formålskapital	5	5 401 470	5 550 408
SUM FORMÅLSKAPITAL		5 651 470	5 600 408
GJELD			
Langsiktig gjeld			
Fond til fagutvikling	2	278 996	294 256
Sum langsiktig gjeld		278 996	294 256
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		426 471	154 756
Skyldige offentlige avgifter		339 281	324 413
Annen kortsiktig gjeld		422 411	402 809
Ubrukt tilskudd Stiftelsen Dam	7	-	186 702
Avsetning Skadevernsprisen	7	800 000	800 000
Sum kortsiktig gjeld		1 988 163	1 868 680
SUM GJELD		2 267 159	2 162 936
SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD		7 918 629	7 763 343

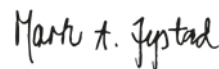
Oslo, 15. mars 2021. Styret for Stiftelsen Organdonasjon.

Nina Roland
styreleder

Bente Ridder-Nielsen
styremedlem

Marte Arnhild Jystad
styremedlem

Kari Anne Pedersen
styremedlem

Astrid Giskegjerde
styremedlem

Lise Toubro Bratberg
styremedlem

Ellen Damhaug Scheel
styremedlem

Nikolai Raabye Haugen
styremedlem

Hege Lundin Kuhle
daglig leder

Noter til årsregnskapet for 2021

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998. Det er utarbeidet etter God regnskapsskikk (F) for ideelle organisasjoner. Aktivitetsbasert regnskapsoppstilling er benyttet.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifiseringen av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over gjenværende levetid.

Langsiktige fordringer og gjeld vurderes til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

Inntekt

Gaver inntektsføres på mottakstidspunktet. Tilskudd inntektsføres i den perioden de gjelder. Dersom det er knyttet tilbakebetalingsvilkår til bevilgningen er ubenyttet tilskudd bokført som gjeld.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Fordeling av felleskostnader

I henhold til god regnskapsskikk (F) for ideelle organisasjoner er felleskostnader i Norge fordelt på en rimelig, pålitelig og konsistent måte mellom aktivitetene. Dette gjelder i det alt vesentlige lønns- og personalkostnader. Til grunn for fordelingen ligger tidsbruk pr ansatt på de forskjellige aktivitetene.

Skatt

Stiftelsen Organdonasjon er en ideell organisasjon som er unntatt skatteplikt etter skattelovens § 2-32.

Note 1

Tilskudd og gaver

	2021	2020
Tilskudd Helsedirektoratet	6 500 000	6 000 000
Tilskudd Stiftelsen Dam	186 702	143 298
Andre tilskudd	15 260	5 744
Innsamlede midler og gaver	1 328 387	1 284 988
Inntekter fra operasjonelle aktiviteter	23 035	43 092
Andre inntekter	533 211	483 136

Tilskudd: Stiftelsen har mottatt 6 500 000 kr fra Helsedirektoratet for dette året. Eventuelt ubrukt tilskudd tilbakebetales eller forkortes neste års tilskudd. Det kan også søkes om overføring av ubrukt tilskudd ett år frem i tid. Tilskuddet er bokført etter bruttoprinsippet.

Tilskudd Stiftelsen Dam (tidligere Extrastiftelsen):

Stiftelsen mottok 635 250 kr i 2019. Rest fra 2020 186 702 kr er inntektsført i 2021.

Innsamlede midler og gaver: Små og store gaver som i det vesentlige er knyttet til minnegaver utgjorde 390 541 kr, andre gaver og innsamlede midler var på 937 846 kr.

Inntekter fra operasjonell aktivitet: Her ligger det diverse salgsinntekter knyttet opp mot stiftelsens formålsaktivitet.

Andre inntekter: Dette er i hovedsak momskompensasjon for frivillige organisasjoner som i 2021 utgjorde 492 544 kr.

Note 2

Fond til fagutvikling

	2021	2020
Formålskapital fond til fagutvikling	200 000	-
Fond til fagutvikling	278 996	294 256
Sum fond til fagutvikling	478 996	294 256

Fond til fagutvikling opprettet i 2018 med midler fra Skadevernsprisen 200 000 kr, Viken Fiber 50 000 kr og egne midler 50 000 kr. 15 260 kr er inntektsført i 2021. Økt fond til fagutvikling med 200 000 kr med egne midler. Rest 478 996 kr kan benyttes i 2022.

Note 3

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse mv

Lønnskostnader består av følgende poster	2021	2020
Lønninger	3 485 007	3 534 800
Arbeidsgiveravgift	576 740	514 183
Pensjonskostnader	532 222	319 430
Andre ytelser	129 241	114 765
Sum lønnskostnader	4 723 210	4 483 178
Gjennomsnittlig antall ansatte	6	6
Antall årsverk	5,9	5,7

Stiftelsen har ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for ledende personer eller styret.

Note 4

Inntekter og kostnader etter art

Inntekter og kostnader etter art fordelt etter regnskapslovens tradisjonelle oppstillingsplan:

	2021	2020	2019
Offentlige tilskudd	6 500 000	6 000 000	6 000 000
Andre tilskudd	201 962	149 042	305 250
Gaver	1 328 387	1 284 988	1 840 251
Salgsinntekter	23 035	43 092	31 578
Andre driftsinntekter	533 211	483 136	432 070
Personalkostnader	-4 723 210	-4 483 178	-4 891 766
Andre driftskostnader	-3 814 371	-2 059 182	-3 282 397
Finansinntekter	2 245	6 708	43 911
Finanskostnader	-197	-45	-552
Årsresultat	51 062	1 424 561	478 345

Note 5

Formålskapital

	Grunnkapital	Annen formålskapital	Formålskapital med restr.	Sum formålskapital
Pr. 01.01.	50 000	5 550 408		5 600 408
Årets resultat		51 062		51 062
Omdisponert formålskapital fagutv.		(200 000)		(200 000)
Omdisponert formålskapital fagutv.			200 000	200 000
Pr. 31.12.	50 000	5 401 470	200 000	5 651 470

Note 6

Sentrale nøkkeltall

Ideelle organisasjoner har et annet formål enn tradisjonelle virksomheter, de skal skape nytte for formålet, målgruppen. De tre nøkkeltallene formålsprosent, innsamlingsprosent og administrasjonsprosent gir informasjon om hvordan stiftelsen forvalter sine midler til beste for målgruppen.

Nøkkeltall	2021	2020	2019	2018	2017
Formålsprosent	85,50 %	84,09 %	89,24 %	86,00 %	82,60 %
Innsamlingsprosent	74,19 %	85,03 %	93,31 %	89,51 %	67,68 %
Administrasjonsprosent	7,70 %	9,54 %	6,92 %	9,21 %	8,78 %

Formålsprosent: Midler anvendt på formålsaktivitet i forhold til de totale kostnader.

Innsamlingsprosent: Andelen midler disponible til formålsaktivitet. Dette tallet regnes fra alle midlene som ble samlet inn minus kostnader knyttet til selve innsamling.

Administrasjonsprosent: Midler anvendt på administrasjon i forhold til de totale kostnader.

Note 7

Kortsiktig gjeld

	2021	2020
Ubrukt tilskudd Stiftelsen Dam	-	186 702
Avsetning Skadevernsprisen	800 000	800 000

Ubrukt tilskudd Stiftelsen Dam (tidligere

Extrastiftelsen): Mottatt tilskudd er benyttet i 2021.

Avsetning Skadevernsprisen: Stiftelsen ble tildelt skadevernsprisen i desember 2017 på 1 000 000 kr. Derav ble 200 000 kr avsatt til fond for fagutvikling i 2018, mens 800 000 kr er overført til fremtidige prosjekter. Korona har ført til prosjekter blir utsatt.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Stiftelsen Organdonasjon

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert regnskapet for Stiftelsen Organdonasjon som viser aktivitetsresultat på kr. 51 062,-. Aktivitetsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til aktivitetsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende aktivitetsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide aktivitetsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av aktivitetsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at aktivitetsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

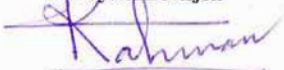
Basert på vår revisjon av aktivitetsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av aktivitetsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 22. mars 2022

Med vennlig hilsen
Før Systemrevisjon

Sahidur Rahman
Statsautorisert revisor

Brugt. 1, 0186 Oslo
Telefon: 22 17 27 17 - Mobil: 91 78 83 48
rahman@systemrevisjon.net - www.systemrevisjon.net
Org.nr.: 821 154 022

NØKKELTALL 2021

374

personer fikk
et nytt organ

404

organer
transplantert totalt

67

nyredonasjoner
fra levende giver

70%
samtykke

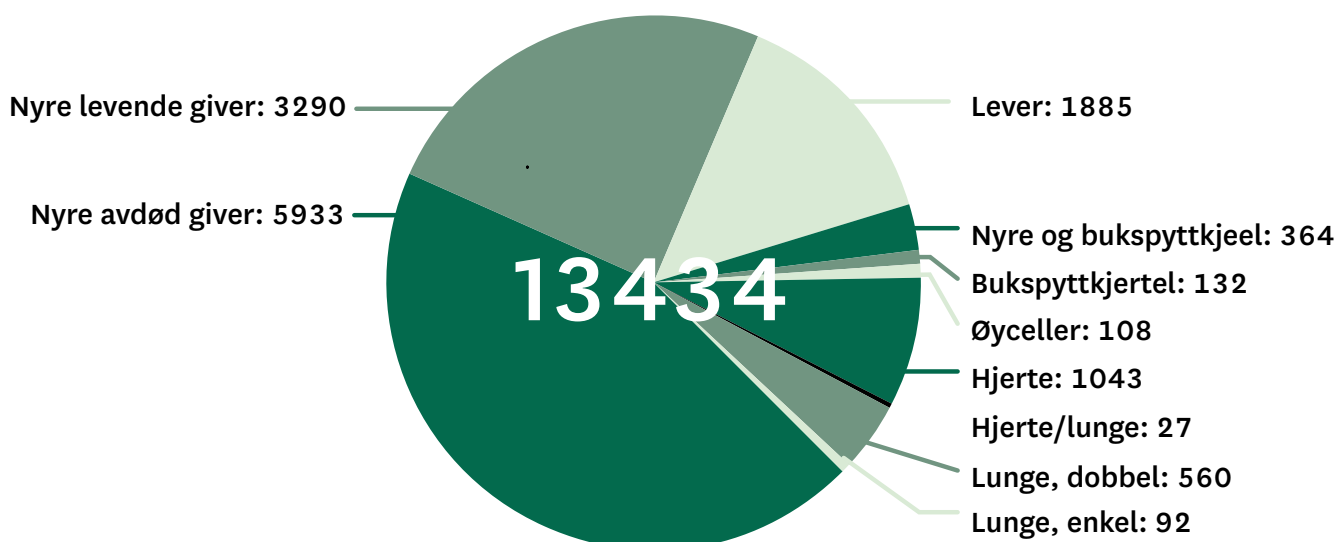
=

95
donorer

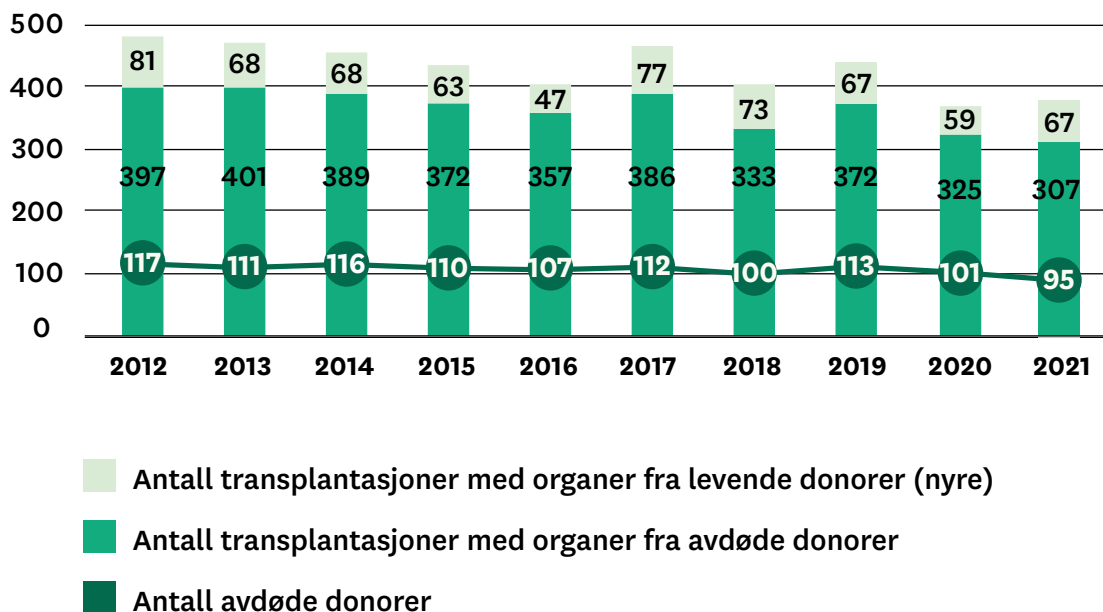
Tabell 1 – Organdonasjon fra avdøde givere i Norge i årene 2012–2021

ÅR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antall meldte potensielle donorer fra landets donorsykehus	235	271	296	294	312	336	310	329	323	304
Antall gjennomførte donasjoner	117	111	116	110	107	112	100	113	101	95
Netto antall donasjoner pr. mill. innbyggere (pmi)	23,2	22,0	22,6	21,1	21,1	21,3	18,8	21,1	18,8	17,5
Avslag (enten fra avdøde selv, eller familien på vegne av avdøde)	17 %	28 %	28 %	26 %	30 %	22 %	21 %	16 %	22 %	30 %

Tabell 2 – Antall transplantasjoner gjennomført på OUS Rikshospitalet 1969–2021

Tabell 3 – Antall transplantasjoner og donasjoner i perioden 2012–2021

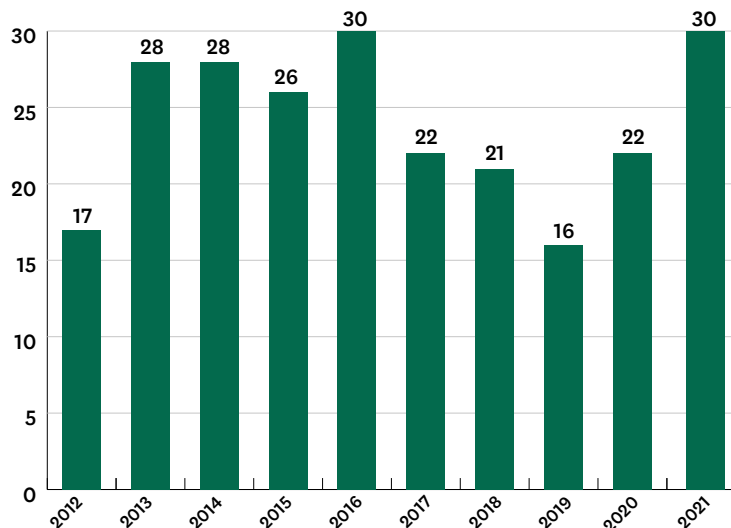
Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon: Det har vært en nedgang i antall donasjoner og transplantasjoner i forhold til 2020, og donasjonstallene er de laveste på 10 år. Nedgangen i antall donasjoner fra avdød giver kan ha flere forklaringer. Helsevesenet og intensivpostene har vært under stort press pga. pandemien, og det kan ha begrenset muligheten for fokus på organdonasjon. Samtidig har media i mindre grad dekket temaet organdonasjon, da saker om corona har fått mye plass. Dette kan føre til at temaet ikke i like stor grad er oppe i folkets bevissthet. Samtidig har pandemien ført til at befolkningen i større grad har holdt seg hjemme, noe som blant annet har gitt færre ulykker og dødsfall der organdonasjon er mulig. Det er også kjent at færre dør av hjernedød (DBD), og at implementeringen av organdonasjon etter varig hjerte- og åndedrettsstans (cDCD) ennå ikke er tilstrekkelig i gang.

Tabell 4 – Antall organtransplantasjoner i Norge 2020–2021

					
2021	24	98	5	23	231
2020	28	88	6	30	240
	Lunge	Lever	Bukspyttkjertel	Hjerte	Nyre

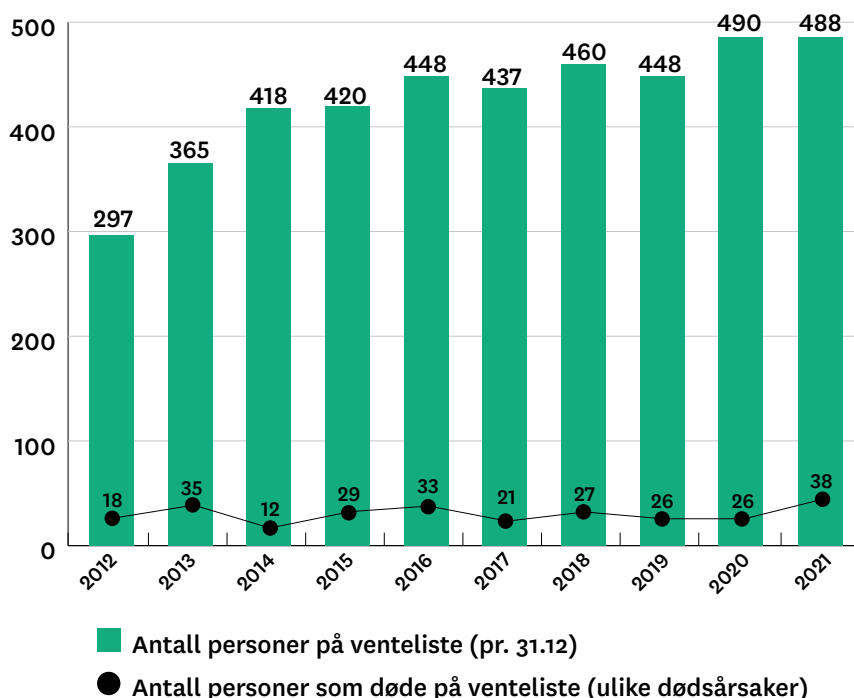
Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon: Færre donasjoner fører også til færre transplantasjoner. Stadig flere behøver et nytt organ for å leve videre, men tilgangen på organer følger ikke denne utviklingen. Spesielt er behovet for nyre i stadig økning. Det er flere som har fått nyre fra et familiemedlem enn året før, men totalt er det altså en nedgang. Levertransplantasjoner kan imidlertid vise til en økning.

Tabell 5 – Avslagsprosent de siste 10 årene

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon: Avslagsprosenten har økt ytterligere det siste året. Det ble avslag ved hele 30 prosent av forespørslene på sykehuset, etter avdødes eller nærmeste pårørendes ønske. Ofte skyldes avslagene at avdødes ønske er ukjent, og de pårørende velger et nei for å være på «den sikre siden». Det er også kjent at helsevesenet har vært under stort press pga. pandemi, noe som kan ha påvirket prosesser rundt organdonasjon. I tillegg skal vi ikke se bort i fra at noen også har blitt påvirket av en tidvis negativ mediedekning av cDCD-metoden, noe som både usikkerhet og tvil om organdonasjon er trygt.

Tabell 6 – Antall pasienter på ventelisten pr. 31.12 i årene 2012–2021

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon: Det står til enhver tid rundt 500 pasienter på venteliste for et nytt organ, og ved årets slutt var tallet 488. Det er forventet at ventelistene kommer til å øke ytterligere i årene fremover. Dette henger blant annet sammen med at medisinske fremskritt gjør at stadig flere pasientgrupper får tilbud om transplantasjon. Samtidig blir donorene eldre, færre dør på en måte som muliggjør organdonasjon, og vi ser en økning i forekomst av livsstilssykdommer i befolkningen. Sett i forhold til andre land, har Norge fortsatt blant verdens korteste ventelister og ventetider.

Tabell 7 – Antall organdonasjoner fra avdød giver pr. mill. innbyggere i de nordiske landene 2012–2021

ÅR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
FINLAND	19,7	17,5	21,9	23,0	24,0	21,1	19,6	25,5	21,9	21,4
SVERIGE	14,8	15,7	17,3	17,0	18,6	18,6	17,8	18,5	16,8	18,4
NORGE	23,3	22,0	23,0	21,1	20,4	21,3	18,8	21,2	18,8	17,5
DANMARK	12,8	10,2	13,8	14,7	15,2	16,5	14,4	16,9	20,4	16,9

Tabell 8 – Antall donasjoner av nyre fra levende giver pr. mill. Innbyggere (PMI) i de nordiske land 2012–2021

ÅR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SVERIGE	16,3	15,7	15,6	13,3	13,5	14,6	14,1	14,2	11,2	12,4
DANMARK	13,5	18,7	19,2	20,1	18,6	15,6	13,0	14,7	13,1	11,4
NORGE	16,3	13,5	13,3	12,1	9,0	12,4	13,5	12,5	11,0	11,3
FINLAND	2,0	2,4	2,7	2,7	4,0	5,3	5,8	4,5	5,6	8,3

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon: Alle de nordiske landene har variasjoner i antall donasjoner, både fra avdød giver og fra levende giver. Det vi alle har til felles er at vi alle er langt unna å dekke det reelle behov. For å øke donasjonsraten, er det nødvendig å iverksette tiltak. Det foreligger planer og utredninger som viser til åpenbare tiltak som har vært etterspurt av fagmiljøet her i Norge, og som nå implementeres i andre land. God organisering av virksomheten og tilstrekkelig med ressurser er viktige elementer for å øke donasjonsraten.

For mer statistikk om organdonasjon:
organdonasjon.no/om-oss/statistikk/

Frogerstranda 4, 0250 Oslo
Telefon: 21 04 34 00
Organisasjonsnummer: 877 536 742
Vipps: 10740
post@organdonasjon.no
organdonasjon.no